

ΝΕΑ ΤΕΧΝΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΤΟΣ Α'.
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 2
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1924
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ
ΝΕΩΝ
Χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται

ΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
καὶ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴ «ΝΕΑ ΤΕΧΝΗ»
στέλνεται στὴ Διεύθυνσίν της :
ΛΕΚΑ 4, ΑΘΗΝΑΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ
ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΙΣΑΝΤΡΟΣ ΑΡΙΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΒΕΛΜΟΣ

Α. Δ.
ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΔΑΤΛΗΣ
ΠΑΠΑΤΖΩΝΗΣ — Nobilissimus

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΔΡΙΒΑΣ
ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ

Σημειώματα. — Γράμματα σποδὲς ἡλίους μας. —
Νέες ἐκδόσεις, βιβλία, περιοδικά. — Κοιτικὰ Ση-
μειώματα. — Γράμματα καὶ Τέχναι. — Τὸ φιλο-
λογικὸν 1923. — Ἀγγελίαι κ. ἄ.

ΑΘΗΝΑΙ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1924

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΓΙΑΝΗΣ ΨΥΧΑΡΗΣ
Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ
ΜΙΛΤΟΣ ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ
ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΣΑ
ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ
Κ. Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΟΥΡΑΝΗΣ
ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ
ΚΛΕΩΝ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΤΣΩΝΗΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ

“ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗΣ,”

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ

4 ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΑΜΑΛΙΑΣ

ΠΡΑΤΗΡΙΑ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ & ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ζητήσατε κατάλογον

ΠΡΙΝ ΤΟΥΣ ΑΛΛΑΞΕΙ Ο ΧΡΟΝΟΣ

Λυπήθησαν μεγάλας στον αποχωρισμό των
δέν τ'όθελαν αυτοί. ήταν ή περιστάσεις
βιωτικές ανάγκες, εκάμανε τον ένα
νά φύγη μαζουά— Νέα Υόρκη ή Καναδά.
“Η αγάπη των βεβαίως δέν ήταν ίδια ως πρὶν”
είχεν ελαττωθῆ ή ἔλιξ βαθυηδόν.
είχεν ελαττωθῆ ή ἔλιξ των πολύ.
“Όμως νά χωρισθούν, δέν τ'όθελαν αυτοί,
“Ηταν ή περιστάσεις.— “Η μήπως καλλιτέχνις
ἐφάνηκεν ή Τύχη χωρίζοντάς τους τώρα
πρὶν σβύσει τὸ αἰσθημά των πρὶν τούς ἀλλάξει ὁ Χρόνος,
ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον θά εἶναι ὡς νά μένη πάντα
τῶν εἴκοσι τεσσάρων ἐτῶν τ' ὄρατο παιδί.

13-1-24

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

Ο ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ ΕΝ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ

“Αστοχα πράγματα καὶ κινδυνώδη.
Οἱ ἔπαινοι γιὰ τῶν Ἑλλήνων τὰ ιδεώδη.

“Η θεωργίες κ' ή επισκέψεις στους ναούς
τῶν Ἐθνικῶν.—Οἱ ἐνθουσιασμοὶ γιὰ τοὺς ἀρχαίους θεοὺς.

Μετὸν Χρυσάνθιον ή συχνές συνομιλίες.
Τοῦ φιλοσόφου—τοῦ ἄλλωστε δεινοῦ—Μαξίμου ή θεωρίες.

Καὶ νά τὸ ἀποτέλεσμα. “Ο Γάλλος δείχνει ἀνησυχία
μεγάλην. “Ο Κωνσταντῖος ἔχει κάποιαν ὑποψία.

“Α οἱ συμβουλευσαντες δέν ἦσαν διόλου συνετοί.
Παρέγινε—λέγει ὁ Μαυρόνιος—ή ιστορία αὐτή,

καὶ πρέπει ἔξ ἅπαντος νά παύσει ὁ θόρυβός της.
“Ο Ἰουλιανὸς πηγαίνει πάλιν ἀναγνώστης

στὴν ἐκκλησία τῆς Νικομηδείας,
ὅπου μεγαλοφώνως καὶ μετ' εὐλαβείας

πολλῆς τῆς ἱερῆς Γραφῆς διαβάσει,
καὶ τὴν χριστιανική του εὐσέβεια ὁ λαὸς θαυμάζει.

13-1-24 (ΑΝΕΚΛΟΤΑ)

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΩΝ ΔΑΚΡΥΩΝ

Πῆρεν ἡ Σίβυλλα φωνιά
 μοῦ προεῖπε, τί μοῦ εἶνε γραφτά.
 Μανόλια, πῶπερτε ἀπ' τὰ ἔρη,
 Ἄπλωσε γύρω γύρω ἡ θλίψη.
 Χαρούμενον, με κίχλωνε οὖτως
 ὁ μεταρρυσικός ὁ τρόμος.
 Καὶ λίγο λίγο, λίγο λίγο,
 εὐρύτατο, ἕνα χάος ξανοίγω,
 πὺν οὔτε νὰ βλέπω, ἢ νὰ θυμοῦμαι,
 ἢ νὰ ὄνειρεύομαι ὡς κοιμοῦμαι
 δὲν θέλω πλέον, τόσο μοῦ δίδει
 φαρμάκι τὸ ἀνοιχτιμον φεῖδι
 τοῦ Μέλλοντος, πὺν μαρτυρηταί
 σὰν σκότος, πὺν ὡς ἀστράφτει, σβύται.

«Μάταια χαρῶς ζήτῃς πηγάδι,
 ὄσση μικρὴ σὲ ἄπειρον Ἄδη
 πὺν περιφέροισαι, Ἄδη ἀμμόδη,
 πὺν κάθε βῆμα καὶ τὸ πόδι
 θουλιάζει πιότερον, ὡς τὸ γόνα
 φέροντας κούρτσες γι' ἀρρεβῶνα
 τοῦ Μέλλοντος πὺν σὲ ἀπαντέχει,
 ὅταν τὸ σῶμα δὲν ἀντέχει.
 Αἰγῆς βροχῆς ἡ ὀπτασία,
 δυὸ τρεῖς σταγόνες, εὐλογία,
 καινούργιο Βάπτισμα θὰ σοῦ ἦτο,
 χίλιες ἐλπίδες θὰ σοῦ διηγῆτο.
 Ἄλλ' ἐνοῦ Ἥλιον ἡ περιφορὰ,
 διαρκῆς, ξεραίνει τὴ χαρὰ.»

Τι κ' ἂν τὸ Βρέφος ἐγεννήθη
 ἀπόψε, Θεὸς μέσα σὲ πλήθη
 καὶ ὁ Οὐρανὸς ἀναγαλλιάζει
 με μελωδίες ἀγγελικές.
 Τῆς Βηθλεέμ, τί κ' ἂν γιορτάζῃ
 μιὰν ἐρημιὰ με τ' ἄλογά της,
 τίς σιάνες, τὰ θόδια, τ' ἀρνιά της
 καὶ τίς ποιμενικὲς χαρῆς ;
 Γιὰ μένα ἐσιήθηκε προχείρως
 «Τόπος Κρανίου». Ἐνας γύρος
 σταυρὰ μ' ἐζώσανε, νὰ ἐκλέξω
 τὸν πιὸ ἀλαφρὸ καὶ ράβγω ἔξω
 νὰ με κρεμάσουνε Ἰουδαῖες
 ἄνομες, οἱ Ἐννοῖες φοιταλέες.

Πῆρεν ἡ Σίβυλλα φωνιά,
 μοῦ προεῖπε, τί μοῦ εἶνε γραφτά.
 Μοῦ προεῖπε, πῶς θὰ με δοσοῖση
 μονάχη τῶν δακρύων ἡ βροχὴ:
 Στὴ μοναξιά θαρροῦν, θὰ τρέχουν,
 τὸ πρόσωπο νὰ περιπλέχουν
 με τὴν παθητικὰ λαχάρα
 τῆς Ἀγάτης.. Με τὴ λαχάρα
 τὴ μητρική, πὺν φλέγει τὴ δὴ
 ἢ συγκλόνιση, ἢ πολλὴ συμπόνια
 καὶ δείχτει ὀλόανθο τὸ περὸβλι
 τῆς παρηγόριας, με πλεγμένα κλώνια

ἐλπίδας, πίστεως καὶ λατρείας,
 τοὺς κισσοὺς μονώσεως αἰώνιος.

Μοῦ εἶπεν ἡ Σίβυλλα, «Συλλογίσου
 τὸ ποτάμι πὺν ῥεεῖ τοῦ Παραδείσου
 με φλοῖσθο ἐσωθινό. Σκέψου τὸ ἀηδόνι,
 νὰ κελαιδᾷ παθητικὰ τὴ μὴν
 γοητεία, πρῶτ' πρῶτ' πὺν δίνει
 ἢ Ἀυγὴ με τὴ σιγὴ καὶ τὴ γαλήνη.
 Τὸ Φεγγάρι, πὺν χλωμαίνει, πὺν χλωμαίνει
 ἀλλά, με ὄλο τὸν Ἥλιο, παρμένει
 καὶ φαίνεται σὰν νέφος. Τὸ ἀεράκι,
 πὺν σκορπίζει τῆς ἀχλὺς τὰ ῥάκη.
 Τὸ ποταμόβλοιο τέλος με τριπλασοιχιά
 τὰ ὀλόβενκα λαμπρὰ παλιά,
 πὺν γαληνιαῖο καὶ σιγανὸ, δὲν παύει
 νὰ πλέη πρὸς σένα, νὰ σὲ παραλάβῃ.»

ΠΑΠΑΤΖΩΝΗΣ — nobilissimus

ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ Τ Υ ΛΡΩΜΟΥ

ΑΛΗΤΗΣ

Μονότονη ἡ βροχὴ σὲ πεζοδόμῃ
 καὶ τὴν ψυχὴ μου ἡ θλίψη σφίγγει.
 Κόκκινοι, ματωμένοι, λές, οἱ δρόμοι.
 Κλαῖνε μ' ἕνα παράπονο κ' οἱ τσίγγοι.

Καθὼς καὶ τὸ νερὸ κυλάει, ποτάμι,
 κατὰν ἀπ' ἀρτικρὸν χαμπόσοι,
 μέσ' ἀπὸ τὸ θολό, χλωμοί, τὸ ν' ἄμι,
 πὺν τῶχει ἡ ἀναπνοὴ θαμπώση.

Ἀὐς καὶ τ' ἀμάξι τῶρα, πὺν διαβαίνει
 σὰν ἀστραπὴ σὲ δρόμο κἄτον,
 τὸ ὄργγο πῆρε ἀντάμα καὶ μακροαίνει
 κάποιον παραξένον θανάτου.

Μονάχη σέ, μεσ' σὶ ἄγρω νεροτόνῃ
 καὶ μέσα σὸυ βροχῆ τὴ λύσσα,
 τοῦ μόστη καὶ τ' ἀλήτη θαγαπόντῃ,
 παίζεις, ψυχὴ, παληχαρῖσα.

Κι' ὅπως τῆς Μπόρας ἀπορεπᾶ ξαμῶντι
 καὶ σιήθια τὸν γυνὰ καὶ πλάτη,
 γουσιάρει τὸ κορμί νὰ τοῦ δαγκῶνῃ
 σὰν ἐρωμένη σὲ κρεββάτι.

ΑΘΑΝ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Η ΑΛΗΣΜΟΝΙΑ ΤΟΥ ΖΩΝΤΑΝΟΥ

CX

Αἰθερολάμνονν δυὸ ψυχῆς σὰν ἄμματα πελάγη,
 ἢ μιὰ με καταπρόσινα φτερά, κατάσπρα ἢ ἄλλη
 καὶ πλήθη ἀγγέλων, ψάλλοντας, ἀπὸ ψηλά, τοὺς εἰχ-
 (ρονν
 στεφάνια ἀπὸ τριαντάφυλλα, βροχὴ, βροχὴ τὰ γιού-
 (λια.

- Σὰν Ὀπτασία πέρασαν, τὴ νύχτα, ἀπὸ τὸ τοῦ μου -

Καὶ τραγουδοῦν οἰδὸν ψυχῆς τραγοῦδι αἰθεροπλάνο
 «Πάντ' ἀνοιχτὲς προσμένοννε τοῦ παραδείσου οἱ πῶ-
 (λες
 τὴν κάθε ἀνθρώπινη ψυχὴ στὰ ἴδω σὰν φτερουγίσει
 Θεὸς κανεῖς δὲν τιμωρεῖ στὴν ἄγια τοῦτη Χώρα.

Φθάνει γιὰ σᾶς, πὺν φθάνετε τοῦ κάτω κόσμου ἢ
 (θλίψη!»

CXI

Καραδοκῆς κυβερνάει στὰ πέλαγα γολέττα,
 καὶ σὲ τιμὸν ἀκουμπιστὸς τὴ θάλασσα ἀγναντεύει,
 κ' ἐρωτευμένος φαίνεται πῶς εἶν' τρελλὰ μαζί της,
 γιατί εἶν' ἀκόμη ἀμούστακος κ' ἀμάθητος στὶς μπό-
 (ρες.

Μὰ νὰ σὲ λίγο ἀπλώνεται θολοῦρα σὲ πουργάξι...

Κι' ὁ καπετάνιος, λάμποντας, μες σὶων στοιχείων
 (τὴ δίνῃ
 μπρὸς σὲ τιμὸν δοθῶνεται, σὰν κέδρος, παλλικάρῃ
 μὰ δὲν τὸν σώζει τίποτε, γιατί θοινὰ τὰ κύμα-
 τα τὸν κηδοῦν καὶ στημανία τῆς θάλασσας τὸν εἰχνοῦν

...Καὶ μήτε, πὺν πηγότανε κατάλαβε ἀπ' τὴ βία...

1920 ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΧΡΗΣΤΙΝΑ ΚΥΡ.

Αἶπια σου κ' ἡ Κακία τὰ ὄπλα χάνει
 καὶ γίνεται νανούρισμα καὶ χᾶδι,
 ξεσυρμένος σὲ πλανερὸ σουργιάνι,
 σταματῶ στῆς μαγειρίας σου τὸ σιάδι.

Ἄ! ἡ καιωσὴν σου, ἄγροπνο καπλάνι
 πῶς λάμπει σ' ὄπλα σου καὶ σὲ σκοτιάδι
 τῆς μελάγχολης ὄρας μας καὶ κάνει
 γλυκειὰ τὴν αἰσθησι, τὸ κέφι λάδι.

Ἦ! τόσες ἦσαν, ἐφρυγαν, χαθῆκαν
 ζωὸς ν' ἀφήσουνε στὴν ψυχὴν ἀχνάρῃ
 κ' ὅμως ἐσένα μέσα μας ἡ χάρι.

Θὰ ζῆση λέμε αἰώνια κ' ἂν γινῆκαν
 τόσες ὄρατες, εἰδωλα καὶ ἴσκιοι
 πάντοτ' ζεῖνα ζωντανὴ θὰ βροχῆ.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΑΥΡΑΣ

Κάθε ποι ἀπότανε ψυχὴ, τὸν κόσμο ἀνατέμνεται
 . αἱ βροχὴ ὁ πόνος τῆς κυλά,
 γυροῦει νὰ τὴ σπλαχνοῦν, μὰ πὺν! ποῖος τὴ λυ-
 ὁ Κάτου κόσμος γελά! (πᾶται.

Μὰ ὡς τόσο οἱ ἀκαρδοὶ οἱ νεκροὶ πᾶ συμπονοῦν μιὰ
 κ' ἄντις γιὰ τὴν ἀπάνω γῆς, (στάλα
 σὲ ἀφεγγὸ σπήλαιο τῆρε πᾶν, πὺν στάζει, ἀπὸ κορυφὰ
 τὸ δάκρον ἀπὸ μιανῆς πηγῆς.

Βάνει τὴ χούφτα ἡ νιόφερτη ψυχὴ, ἀμᾶθη, καὶ σκῦθει
 καὶ πίνει, ἢ ἀδροση, δοσοῖα...
 καί, πὺν νὰ ξέσῃ, ἢ ἀμοιση, πῶς ρτὶς γουλιές τῆς
 τοῦ κόσμου τὴν ἀπαρηγοῖ! (κρύθει

Καὶ μονομιᾶς τὸ δάκρυ τῆς σιερνῶναι, ἡπιστραγγίζει
 κ' ὡς χάνει τὸ μνημονικό,
 μὴδὲ θυμᾶται, οὐδὲ πονεῖ, δὲ θέλει, οὐδὲ γνωρίζει
 τὸ φίλο, μήτε τὸν δικό.

Μονοιάζει με τίς πρωτινὲς ψυχῆς, καὶ περγελαῖνε
 τίς ξένες, πὺν ἐρχονται ἀπ' τὴ γῆς,
 καὶ στὰ στεγνὰ τίς συμπονοῦν ἀντάμα καὶ τίς πᾶνε
 σὲ ἄσπρο νεράκι τῆς πηγῆς.

Σὰν τοὺς νεκρούς, τὸν ζωντανὸ στὴν ἴδια τὸν παγαί
 τὴ βροχῆ, ὁ πόνος ὁ πικρός (νεῖ
 Ἀλημονιά ἂν τὴν βροχῆσιονς τὴ λένε οἱ Πεδαμμένοι
 μὰ ἐμεῖς τὴ θγάλαμε. Καιρός.

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΝΕΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

CIX

Ἄπάνω σὰν ἀτίμητο, σὲ χρυσὴ σέλλα ἀπάνω
 πηγαίνει ἡ νύφη σοδαρή, στὴν ἐκκλησιὰ γιὰ γάμο
 φουστια φλωρομετάξινη φορεῖ καὶ χρυσογοῦνι
 καὶ λάμπει ὄπλα τῆς τὸ φῶς τῶν εἰκοσι χρυσοῦντης.

Ἄπὸ τίς σιρᾶτες τοῦ χωριοῦ σιροπερνᾶει ἡ πομπή.

Κι' ἀπὸ τὰ παραθύρια τους, προσβάλλοντας, οἱ φίλες,
 τὴ ῥένονν με τριαντάφυλλα, ροσιές, με λεμονάνθη
 καὶ μιὰ γρηᾶ, κακὴ γρηᾶ, κρυφὰ τὴν καταριεταί:
 «Φωτιά νὰ κάψῃ τὴ χαρὰ, πὺν λάβωσεν τὸ γυρίμου!»

κ' ἡ νύφη νὰ βασκαίνεται, γλυσοῦραὶ καὶ κακοπέ-
 (φτει...

ΘΑΜΠΑ....

Εκείνη τή μορφή, τὰ μάτια εκείνα, δὲ θὰ τὰ ξαναἰδῶ ποτές ὅπως τὰ εἶδα μὲς τὸ γλυκὸ κ' ἐξωτικό θαμπόφωτο μιὰ ὄνυχια μακρονή στὶς θύμησες....

Νάταν ἡ Ἀναμονὴ κ' ἡ Σιγαλιά ; νάταν ἡ ἀνοιξιάνικη εὐτυχία ; νάτανε τὸ γλυκὸ θαμπόφωτο μέσα στὴν ἡρεμὴ κ' ἀπόμωρη γωνιά

— πὺν τὴν ψυχὴ μου σκιάβα εἴσορανε σὲ κείνα τὰ δὴ μάτια τὰ ροσιάλικα ;

Δὲν ξέρω (Ἡ Νοσιάλια πὸς μεθὰ μὲ μία μέθη ὄλο ἀναριχίλα... Ὡ, ἀνάμνησες....)

— Καὶ νιώθω μοναχὰ πὸς κείνη τή μορφή, τὰ μάτια εκείνα δὲ θὰ τὰ ξαναἰδῶ ποτές ὅπως τὰ εἶδα μόνο γιὰ μιὰ στιγμὴ, εκείνη τή νυχτιά...

ΙΣΑΝΤΡΟΣ ΑΡΙΣ

ΑΠΟ "ΤΑ ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΥΚΟΜΙΑ,"

VI

ΣΤΟ ΔΡΙΒΑ

Στὸ σκοτεινὸ κελὶ τοῦ μαρτυρίου σας πόσα μερόνυχτα θὰ ζήσετε ἀκόμα νιάτα φτωχά ; Τὸν σπαραγμὸ σας κανεὶς δὲν τὸν αἰσθάνεται δὲν τὸν στοχάζεται κανεὶς, ποτές. Οὔτε κ' ὁ Χρόνος. Ὡς κ' αὐτὸς ἀργοχτυπάει τὸ ρολοῖ τῆς Διωνιότητος : τὸ πένθιμο ρολοῖ τοῦ Θανάτου.

Καὶ λέω : θάρθει καιρὸς πὺν ὁ στεναγμὸς θὰ φύγει ἀπὸ τὰ πονεμένα στήθη ; θάρθει καιρὸς πὺν μένα νέο χαμογέλιο θ' ἀντιφραστῆτε μὲ τὸν ἥλιο ὄλων τῶν ἀνθρώπων ;

Ἄν δὲν ἐρθεῖ, τότε, πέστε μου γιὰτί νὰ ζήτε νιάτα γερασμένα ἀπὸ τὴν ἀκατάπαντη δουλιὰ ; γιὰτί ;

Κέρκυρα 1923

ΒΕΛΜΟΣ

ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΣΤΟΥΣ ΑΓΡΟΥΣ

Ἡ ὠραία ἡ ρούσσα κοίταξε μὲ τὰ γλυκὰ τῆς μάτια. Ἡ ὠραία ἡ ρούσσα μίλησε μὲ τὰ γλυκὰ τῆς χεῖλη. Μὰ ἐμένα δὲ μὲ κοίταξε μὲ τὰ γλυκὰ τῆς μάτια. Μὰ ἐμένα δὲ μὲ μίλησε μὲ τὰ γλυκὰ τῆς χεῖλη.

Στῆς ἡσυχίας τῆς ἐξοχῆς τὰ ὄμορφα μονοπάτια Κάποτε τὴ συντύχαινα τὴν ὄμορφη τὴ ρούσσα Κέβλεπα τὰ μεγάλα τῆς, τὰ ὀλόγλυκα τῆς μάτια Καὶ τὴ λαλιά τῆς ἀκούγα τὴ γλυκοκελαηδούσα.

Τὰ πειδύμορφα τὰ ὄνειρατα τῆς νιότης μου ἦταν μόνο. Κάπια φορὰ νὰ τὴν ἰδῶ νὰ κόβῃ ἓνα λουλουδί, Ἡ ν' ἀποδρέπη ἀφρόνιστα ἓνα φύλλο ἀπὸ τὸ κλωνίον Κάποτε ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς ν' ἀκούσω ἓνα τραγοῦδι.

Σὰ μιὰ πνοοῦλα πέραγεν ἀπὸ τὸ ἀπλὸ χωράφι Κι' ἀναγαλλιάζω ὄλα μὲ γὰρὰ στὸ πρὸσωπο τῆς, Ο ἦ τις τὴν ἐτριγύριζε μὲ πειδὶ λαμπρὸ χρυσάνθμο Κ' εἶλωμι ὁ ἀέρας πειδὶ γλυκὰ στὸ οὐράνιο ἀνάθλημα (τῆς!)

Μὰ ἡ γὰρὰ μου γίνηκε πόθος ἀγάλη, ἀγάλη. Καὶ τ' ἀηδονάκι σῶπασε θλιμμένο στὴν καρδιά μου Καὶ τὸ τραγοῦδι σῶπασε νὰ ψάλλῃ στ' ἀκρογιάλι. Τώρα μιὰ σκέψη κλαίει πικρὴ στὴν ἄμωρη καρδιά μου :

Ἡ ὠραία ἡ ρούσσα κοίταξε μὲ τὰ γλυκὰ τῆς μάτια. Ἡ ὠραία ἡ ρούσσα φίλησε μὲ τὰ γλυκὰ τῆς χεῖλη. Καὶ μένα δὲ μὲ κοίταξε μὲ τὰ γλυκὰ τῆς μάτια Καὶ μένα δὲ μὲ φίλησε μὲ τὰ γλυκὰ τῆς χεῖλη...

ΝΙΚΟΣ ΛΑΪΔΗΣ

ΜΙΑ ΘΛΙΨΗ ΜΟΥ

Δὲν μ' ἀγαπᾶς, δὲν μ' ἀγαπᾶς : μὺν τὸπανε τὰ φύλλα, πὺν μαραμμένα σέρνονται στὸ χῶμα πὺν θὰ πᾶμε, ὅσοι ἀγαπήσανε πολὺ, ὅσοι ἀγαπήσαν λίγο...

5 Φεβρουαρίου 1924

ΧΡΙΣΤΟΣ ΙΕΡΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Στὸ μεγάλο Ναὸ τῆς Τέχνης πὺν ἀπάνω στὰ θεμέλια πὺν ἔβαλε ὁ λαὸς ὁ ἀνώνυμος καλλιτέχνης, πὺν μὲ τὶς πέτρες πὺν ὀλοένα φέρνουν οἱ πολλοὶ προσφέρνοντες τὴ ζωὴ τους καὶ τὴν ψυχὴ τους πρῶτοπα στὸ Δημιουργό, σιγὰ σιγὰ χτίζεται, στὸ μεγάλο Ναὸ τῆς Τέχνης ἐργάσθηκε μὲ ὄλες τὸς τὶς δυνάμεις ὁ Κωνσταντῖνος Θεοτόκης. Καὶ οἱ δυνάμεις του πλούσιες ὕψωσαν τὸ Ναὸ, τὸν πολύμορφο μὲσα στὸ ἐνιαῖο ρυθμὸ του. Ὁ κάθε καλλιτέχνης, ὅπως ὁ κάθε ἄνθρωπος, εἶναι ἄτομο καὶ σύγχρονα μέλος τῆς ὀλότητος. Θὰ ἤθελα νὰ ἐλέπαμε κύριοι πὺν ἡ ἰδιαίτερη ἀτομικὴ μορφή τοῦ ἔργου τοῦ Θεοτόκη συγχωνεύεται μὲσα στὸν ἐνιαῖο ρυθμὸ καὶ τὸ ἀναπτύσσεται.

Μέσα στὸ ἔργο τοῦ Θεοτόκη ὅπως καὶ μὲσα στὰ ποιήματα τοῦ Μαβίλλης κάποια πνοὴ πολὺ ἰδανικὴ καὶ πολὺ ὑπερῆχη σβύνει καὶ πάλι γεννιέται ἀναζωογονημένη. Ἡ ἐξέλιξη πὺν εἶναι ἡ μεγάλη ἀνάγκη τῆς Ζωῆς εὐτυχῶς δὲ σταματᾶ καὶ στὴν Ἑλλάδα. Ὅτι προσφέρει τὸ χθὲς γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ ὀλοένα τελειότερου συγκεντρώνεται καὶ ξαναπλάθεται συγχρονισμένο. Ἄμα ἀφαιρεθεῖ ἀπὸ τὴν ἰδέα τῆς προόδου κάθε, μεταφυσικὴ ἔννοια, πρῶτος δὲ μὲ πορεῖ νὰ σημαίνει τίποτε ἄλλο παρὰ ἀδιάκοπος συγχρονισμὸς τῶν ἐνεργητικῶν δυνάμεων μὲ τὶς ἐσώψυχες, κρυφές ἀνάγκες τῆς ἐποχῆς, προσδευμένες ἐκδόσεις τῆς ζωῆς, κ' ἐκδήλωσις τῆς ζωῆς εἶναι ἡ τέχνη, ἡ τέχνη πὺν ἔχει γιὰ κύριο σκοπὸ τῆς νὰ συνειδητοποιεῖ αἰσθητικὰ τὸ ἀσυνείδητο στοὺς πολλοὺς, προσδευμένες ἐκδηλώσεις δὲ μὲ ποροῦν νὰ εἶναι παρὰ ὅσες πηγάζουν ἀπὸ τὶς βαθύτερες, ἀνομιολόγητες ἴσως κάποτε ἀκόμα, ἀλλὰ μόνες οὐσιαστικὲς ἀνάγκες τοῦ Σήμερα. Τὸ βαθύτερο Σήμερα ἐκφράσασε ὁ Μαβίλλης κ' ὁ Θεοτόκης ἐνώνοντας μὲσα τὸς τὸ νόημα δύο Σχολῶν, ὀλότελα ἀντίθετων, μὰ πὺν ἔπρεπε νὰ ἐνωθοῦν καὶ νὰ συμπληρωθοῦν γιὰ νὰ φανερωθεῖ ὁ πλοῦτος τῆς ζωῆς, τὸ πολύμορφο τῆς, ἡ ἀλήθειά τῆς. Κι' ἂν ὁ Μαβίλλης, ἀτύχητος καλλιτέχνης ἀλλ' ὑπερβολικὰ αἰσθητικὸς γιὰ νὰ εἶναι καὶ δημιουργὸς, δὲν κατόρθωσε νὰ δώσῃ παρὰ μερικὰ σπάνια ἀριστοτεχνικὰ σονέττα ὅπου τραγοῦδῃς ὄλη τὴν κούραση, τὴν ἡρεμὴ, ἐγκαρτερικὴ πιά ἀπελπισία τῆς προπολεμικῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, ὅπου τραγοῦδῃς θετικὰ πιά, ζωντανὰ, σπαραχτικὰ τὸν πόθο τοῦ Νιρβάνα πὺν ὑπῆρχε καὶ στὸ Σολωμὸ, ἀλλ' ἀβίστες, θολωμένους, ρωμαντικὸς, ἂν ὁ Μαβίλλης δὲν κατόρθωσε νὰ δώσῃ παρὰ μερικὰ ἀριστοτεχνικὰ σονέττα, κ' ὄχι ἓνα σύνολο, ἓνα ἔργο, ἂν ὁ Μαβίλλης συγχρόνως μὲ τὰ ἄλλα ἀλλὰ χωρὶς νὰ μαντέψῃ σχεδὸν τίποτε ἂν εἶπε πρῶτοπα τὸ Λύριο, ὁ Θεοτόκης μᾶς τὸ δίνει τὸ ἔργο τὸ ἑλικτικὸ, τὸ ἔργο τὸ δημιουργικὸ, τὸ ἔργο πὺν συνεκτελεῖ μὲ τὴν ἐξέλιξη κ' ἀνοίγει ἓνα δρόμο, τὸ ἔργο πὺν εἶναι Σταθμὸς.

Πὺν τὸ ἔργο αὐτὸ γράφτηκε στὴν Ἐπιάνησο μὲ πορεῖ φυσικὰ νὰ εἶναι τυχαῖο. Ἡ καλλιτεχνικὴ ἡ ψυχικὴ ἔνωση μὲ ποροῦσε νὰ εἶχε γίνῃ καὶ στὴν Ἀθήνα, ἀλλὰ μιὰ πὺν ἔγινε στὴν Κέρκυρα ἔχομε τὴν ὑποχρέωση νὰ συλλογισθοῦμε τοὺλάχιστο μὴπως ἡ Τύχη εἶναι κάτι ἀνύπαρχτο πὺν τὸ φανταζόμεστε μόνο ἄμα δυσκολευόμεστε νὰ ἐξηγήσωμε, μὴπως τὸ τυχαῖο εἶναι πάντα φανερόμα

Διαβάστηκε στὴν «Ἐταιρεία τῶν Κοινωνικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν» τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1923 στὸ φιλολογικὸ μνημόσυνο τοῦ Κ. Θεοτόκη, πὺν διοργανώθη λίγες μέρες μετὰ τὸν θάνατόν του.

τοῦ μοιραίου δυσκολοδιάκριτου μόνο κάποτε, ἀλλ' αὐστὴ ροῦ νόμου τῆς ἐξέλιξης, μὴπως ἐπιβάλλονταν ἡ ζωτικὴ ἀφομοίωση νὰ γίνῃ ἀπὸ τὸν ἀνώτερο πολιτισμὸ. Ἐπρεπε ἡ ἡ Ἀθηναϊκὴ Σχολὴ ἡ ζωντανὴ ἀλλὰ περιορισμένη νὰ δεχθῇ τὴν ἐπιρροὴ τῆς ψυχικότητος τῆς Ἐπιάνησιακῆς Σχολῆς, ἡ ἡ πολὺ ἐξυλιωμένη, χαμένη σὲ παραδεισένιους κόσμους, Ἐπιάνησιακὴ Σχολὴ νὰ πλησιάσῃ μὲς ἀπὸ τὴν Ἀθηναϊκὴ Σχολὴ τὴ ζωντανὴ Ζωὴ. Ἐγείνει τὸ δεῦτερο.

Ἡ κατάταξις τῶν καλλιτεχνῶν σὲ ὀρισμένες Σχολὰς θεωρεῖται βέβαια συγγὰ ἀπὸ πολλοὺς κάπως βιασμένη, ἀκόμα κ' αὐθαίρετη. Ἴσως, μὰ ἴσως κ' ἡ τέτοια γνώμη νὰ στηρίζεται σὲ μιὰ περιορισμένη ἀντίληψιν τοῦ νοήματος τῆς Σχολῆς. Ἡ Σχολὴ ἡ ἀληθινὴ, ἡ ζωντανὴ δὲν ἀλλοσσόδεύει, δὲν κηρύττει Ἀρχές καὶ Νόμους παρὰ ἄμα ἀρχίζει νὰ εθθῆ, νὰ πεθαίνῃ, παρὰ ἄμα ἀπαρχαιωμένη, ἀποξενωμένη ἀπὸ τὴ ζωὴ δὲν κλείνει πιά μὲσα τῆς παρὰ μιμητὲς. Ἡ ζωντανὴ Σχολὴ ἀπεριόριστη δημιουργικὴ ἀπ' ὄλες τὶς δημιουργικὲς σύμφωνες δυνάμεις μὲς ἐποχῆς πὺν ἀναγκαστικὰ, κ' ὄχι θεληματικὰ, μόνο γιὰτί πηγάζου ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀλήθειαν συγχωνεύου ἀναμεταξὺ τὸς ὅσο κ' ἂν διαφέρουν. Αὐτὴ ἡ ἐλεύθερη πλατεῖα ἐνότητος εἶναι ὁ χαρακτήρας μιᾶς Σχολῆς πὺν μὲ ποροῦμε νὰ τὸν προσδιορίσωμε χωρὶς πολὺ φόβο νὰ κόβωμε τὰ πλατεῖα ἀνεξάρτητα τετρά.

Ὅπως εἶναι γνωστὸ τρεῖς σχολὰς ἔπλασαν ἴσως σήμερα οἱ τρεῖς διαφορετικὲς, χαρακτηριστικὲς νεοελληνικὲς ἀντιλήψεις γιὰ τὴν Ἀξίαν τῆς Ζωῆς. Στὴν Ἐπιάνησο πὺν ποτε δὲν τὴν ἀγγίξε ὁ μαρσαμὸς πὺν ἀπλωσε ὁ Τούρκος σ' ὄλες τὶς πνευματικὲς καὶ ψυχικὲς δυνάμεις τῶν ὑποδουλωμένων, στὴν Ἐπιάνησο πὺν δέχθηκε πάντα ἄμεσα, πραγματικὰ, οὐσιαστικὰ τὴν ἐπιρροὴ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δύσης καὶ φυσιολογικὰ ἀναπτύχθη ὕψωσαν ὁ Σολωμὸς κ' ὁ Πολυλάς πρῶτοι κ' ὕστερα οἱ ἄλλοι ποιητὲς σὲ συνειδητὲς ἀλήθειες τὶς ἐπιάνησιακὲς τάσεις, ὅμοιες μὲ τὶς δυτικὲς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, τὸν ἰδεαλισμὸ, τὴν ψυχικότητα. Ὁ ἰδεαλισμὸς, ἓνας ἰδεαλισμὸς ρωμαντικὸς καὶ ἡ ψυχικότητα εἶναι τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Ἐπιάνησιακῆς Σχολῆς. Μὰ τὸ τραγοῦδι τῆς δὲ μὲ ποροῦσε νὰ ἔχη καμμιά ἀπήχηση στὸν Ἑλληνισμὸ τὸν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐπιάνησο πὺν μόλις ἐλευθερώονταν ψυχικὰ σπαχιμμένοι. Τὸ Ἐπιάνησιακὸ ψυχικὸ τραγοῦδι εἶμεινε ἔξω στὸν Ἑλληνισμὸ πὺν μὲ ὀδηγῶσε τὸς καθαρηνουσιάνους, πὺν δὲ θὰ τὸς ἀναφέρωμε ἀπόψε γιὰτί ἡ ὀλέθρια πνοὴ τῆς νέκρας τὸς φυσικὰ οὔτε ἀγγίξε τὸ δημιουργὸ ζωῆς πὺν ὑπῆρχε ὁ Θεοτόκης, «κατρακυλοῦσε ὀλοένα πὺν βαθειὰ τοῦ κακοῦ τῆ σιάλα». Κι' ἦσαν οἱ δημοτικιστὲς κ' ἀνοίξαν τὰ μάτια ὅσον μὲ ποροῦσαν νὰ δοῦν στὴν πραγματικότητα. Στὴν πραγματικότητα πὺν εἶχε μὲσα τῆς δυνάμεις ζωτικότητος κ' ἀνύψωσης μὰ πὺν γιὰ τὴν ὄρα παρουσίαζε καὶ μιὰν ἀθλιότητα, μιὰ σπασμωδικὴ κίνησις χωρὶς ἐπώτερη κατεύθυνση, κάτι ἄπλερο, κάτι χαώδες. Ὁ Ἑλληνισμὸς σκλαβωμένος δὲν εἶχε ποτε ὀμὰλὰ ἀναγεννηθεῖ, ὁ πολιτισμὸς τῆς Δύσης τὸν ἀρπαξε ξαφνικὰ ἀνέτοιμο, τὸν ἀρπαξε μονάχα ἐξωτερικὰ, δὲν ἀφομοιώνονταν καὶ μὲσα τῶν. Οἱ λογοτέχνες ἐνοιῶσαν πὺν γιὰ νὰ μείνουν πιστοὶ στὴν ἀλήθειαν ἔπρεπε ν' ἀσχοληθοῦν ἐλάχιστα μὲ τὸν ἐπιάνησιακὸ μονάχα πολιτισμὸ, ἔπρεπε νὰ περιγράψουν ὀτι μόνον ὑπῆρχε οὐσιαστικὸ, τὴν ἀρκατὰ πρωτόγονη, ἀπλή ζωὴ τοῦ λαοῦ. (Ἀκολουθεῖ)

ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1921

Φίλε, καιρός για να μισήσουμε, απ' τους μικρούς, κι' απ' τους κλειστούς δρομίσκους των συνοικιών από τις φλύαρες κουθέντες των μικρών συνοικιών, που έ- ξω, απ' την παλαιϊκή τους όψη, από το ύψος που τέρπει τη νοσταλγία κάποιων εποχών, δεν έχουν παρά πλήξη και προστυχιά.

Ν' αρθούμε, και πού το γαλάζιο (ώ! ή ανέφιχτη χα- ρά μας) αποθεοῦται, αποθεοῦται! υψώνοντας την κατά- δικη ψυχή μας — την πληγωμένη στο σκότος των μι- κρών συνοικιών — στη θέα και στο φῶς μιᾶς υψηλῆς ἀπολυτρώσεως: στην εὐγένεια και στη γαλήνη των γλαυκῶν ὄραμάτων.

Ω! πάμε, πάμε στη χαρά και στην εὐγένεια, στη χαρά και στη γαλήνη, που εἶνε πέρα και πού κατοικεῖ στο τέρμα των μεγάλων λεωφόρων... Ἡ ζωὴ μας, ἡ θλιμένη ψυχή μας, ὁ σκοτεινὸς μας βίος, (ὁ γίνε μια θεότης φωτεινῆ, — θά γίνει μια θεότης φωτεινῆ στην ἀγλαία των μεγάλων λεωφόρων.

Μή, μου ζητήσης, πλιά, καλὸ μου φίλε!, τὸ πλάνε- μα μέτ' στο λαβύρινθο των ποταπῶν και ἐρωμαρῶν ἀν- θρώπων. Αὐτοί, ζῶνε την τρομερή και ἄχαρη ζωὴ τους, τρώγοντας τὸ ἴδιο τους τὸ λίπος, την ἀχαμνὴ τους σάρκα, τὸν ἀνύπαρχτον ἑαυτοῦ τους... Θέλω νὰ πε- ράσω ἕνα ὑπόλοιπο ζωῆς, σὲ συντροφιά και σὲ θεωρία, με τίς μεγάλες κι' ἐλεύθερες ψυχές, πού, δὲ δεσμεύουν- ται και μήτε καταπιάνονται με μικροπρόπειες και μι- κροαδιαφορίες, και πού βρίσκονται και τί; συναντᾶ σαν περπατᾶ κανεὶς στο μάκρος των μεγάλων λεωφόρων.

Οἱ ἄνθρωποι των μεγάλων λεωφόρων, οἱ ἀνίδειοι των κακιῶν, τῆς προστυχιάς και τῆς ρουτίνας θά μάς χα- ρίσουνε την ἀνεση, πού κάνει γλυκιὰ τὴ ψυχή, γλυκό- θωρον τὸ πρόσωπο, και τὴ ζωὴ ἰσόθεη... Ἡ κόραση, ἀρ- κητὸν καιρὸ τώρα, με τὴν ἐπίβουλη ματιὰ τῆς, με τὴ στρυφνὴ ματιὰ τῆς, μάς ἔχει παιδεμένα, μάς ἔχει παι- δεμένα. Ἀς ζητήσουμε νὰ λυτρωθῶμε: κινεὶς θὲ ν' ἔνε- πιά. Τὸ ἔξω: ἀν ζητήσουμε νὰ ἀπαλλαγῶμε, θά μάς προσμένει αὐτοῦ, ἕνας λυτρωτῆς, ἕνας εὐγενῆς, μιὰ ἀνυπόκριτη κι' εὐλικρινῆς ἀγάπη.

Μακρὰ, μακρὰ απ' τοὺς ἀθρώπους των εὐτελῶν ἀπόψεων, τῆς πονηρίας, τοῦ ὀλέθρου και πάσης κακί- ας. Αὐτοί, καθὼς σοῦ εἶπα, ζῶνε τρώγοντας τὸ ἴδιό τους τὸ λίπος, την ἀχαμνὴ τους σάρκα, τὸν ἀνύπαρ- χτον ἑαυτοῦ τους... Μά, πρὸ παντὸς μακρὰ, ἀπὸ τὴν πονηρικὴ και σκοτεινὴ περιφέρεια των μικρῶν συνοικι- ῶν. Τοὺς ὀρίζοντας των μεγάλων λεωφόρων ἐπιποθεῖ τὴ ψυχή μου. Διψᾷ τὸ γλαυκὸ τους χρῶμα, — τὸ χρῶμα πού δίνει τὴν ἀβρότητα, τὴν ἀκαμιά, και τὴ λατρεία.

Σὲ ὄρες, πού περνῶ τὴν πῖθ κρίσιμην ἀπ' ὄλας τίς δι- στυχίες πού ἔως τὰ τώρα μέχουν βρεῖ, δὲν μπορῶ,

παρὰ νὰ σοῦ πῶ αὐτὰ τὰ λόγια. Εἶνε λόγια θγαλμένα ἀπ' τὴν πικρία και τὴ στενοχωρία των τελευταίων ἡ- μερῶν μου. Εἶνε λόγια μιᾶς βαθύτερης συνέσεως, και ἂ κῆμη, μιᾶς ὁμολογίας ;

ΜΑΚΡΥΑ

Τὸ νόχτωμα συμφῶνει ὄλο και φτάνει. Ὅσο μακράνει, και σὲ λίγο, τὸ ἑκατόμυλλο και τὸ γεράνι. Τὴν ἀνθηρὴ τὴ νεραντζιά σουρούπωμα θά ράνει — Μά, ἡ γαλέρα ἢ θαλασσιὰ — ὄνειρο πού δὲν ἀράζει: εἶνε μακρὰ... μακρὰ στο φῶς και στο γαλάζι... 1921

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΔΡΙΒΑΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ

ΤΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ 1923

ΚΑΘΥΣΤΕΡΟΥΜΕΝΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ κ. Ι. Α.

Ἐνας χρόνος ἐκλείσει προχτὲς, ὅπως πέρασαν και ἴσοιο ἄλλοι, ἀφίνοντας πίσω μόνο ἀνάμνησες. Εἶναι ἀλήθεια πῶς ἡ περασμένη χρονιά ἦταν γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἀρκετὰ παραγωγικὴ. Βγῆκαν πολλὰ, μὰ πάρα πολλὰ ἔργα. Ὁ σιενὸς χρόνος ἑνὸς σημει- ὄματος και μάλιστα μὴ ἐπικαιροῦ, θά μάς ἐπέτρε- πε μόνον νὰ τ' ἀναφέρουμε χωρίζοντας τας σὲ δύο κατηγορίες: σιὰ ἄξια προσοχῆς, και σιὰ ἀνάξια.

Παράλληλα με αὐτὴν τὴν παραγωγήν ἔχουμε ν' ἀναφέρουμε σχετικὰ πῶς ὁ περασμένος χρόνος ἦ- ταν μαζί κι' ὁ πῖθ ἀργίος γιατί σις ἡμέρες του πε- θάναν ἀρκετοὶ καλοὶ λογοτέχνες και ποιητῆς σὲ τὸ πῶ πού νὰ ἀφίνουν κειὰ στὴν παγκόσμιον λογοτε- χρίαν. Μετὰ τὰ βιβλία, θά τοὺς ἀναφέρουμε ἔτοι χρονογραφικῶς με μερικὰ βιογραφικὰ σημειώμα- τα και με χαρακτηρισμοὺς, γιὰ κείνους πού δὲν τοὺς ἔξορνε και ἴσοιο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚῆ ΠΑΡΑΓΩΓῆ

Εἶδαν τὸ φῶς κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς ἔτους τὰ ἑξῆς ἄξια λόγον βιβλία, σὲ πρώτην ἔκδοσιν:

ΞΕΝΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

GUERRA JUNQUEIRO

Γεννήθηκε στὸ Πόρτο τῆς Πορτογαλλίας ὅπου και ἐξεπαιδεύτηκε. Πολλὸ νέος ἄρχισε τὸ ἔνδοξο του στάδιο γενόμενος κατ' ἀρχὰς μοναρχικὸς βουλευτῆς. Πολλὸ γρή- γορα ὅμως ἔφυγε ἀπ' αὐτὸ γιατί δὲν ἐβλεπε τίποτα τὸ καλὸ ἀπ' αὐτὸ. Ἐπεδόθη στὸ γράψιμο, ἰδιαίτερως δὲ στὸ σατυρικὸ, ἐμφυσῶν στὸν λαὸ ἀνθρωπιστικὰς και γεο- δημοκρατικὰς ἰδέες. Καὶ πρῶτα πρῶτα ἄρχισε ἀπ' τὰ «Γερατειὰ τοῦ αἰωνίου Πατρὸς» ἑνὸς ποιήματος σατυρι- κοῦ πού χτυποῦσε ἀλύπητα τὸν καθολικὸ κλῆρο πού κυ- βερνοῦσε τότε παρασηκριακῶς τὴν ἐπίσημη Πορτογαλ- λία. Ὑστερα ἀπὸ λίγο ἔδωκε τὸ «Θάνατο τοῦ Δὸν Ζου- ἄν» πού χτυποῦσε τὸν ὕλιτρο, τὴ «Μούσα σὲ σχολή», πού περιέγραφε τὴν ἀβλιότητα τοῦ ἀγρίως ἐκμεταλλευο- μένου λαοῦ, και χίλια ἄλλα ἄρθρα και λιβελλοὺς πού ἐκ- ποξέβουσαν κατὰ τοῦ ἀνήθικου Πορτογαλλικοῦ καθε- στῶτος πού πιέζε τρομερὰ τὸ λαὸ. Ὅταν ὕστερα ἀπὸ λί- γο ἀνακουρήχτηκε ἡ Δημοκρατία στὴ Πορτογαλλία ὁ ἦε στὸ Πόρτο γιὰ νὰ ζήσει μοναχικὰ, ἀρνηθεὶς κάθε πο- Junqueiro χωρὶς καμμιά ὀπολύτως φιλοδοξία, ἀπεσύρ- λητικὸ ἀξίωμα πού τοῦ προτέφερε και ἡ Πολιτεία και ὁ λαὸς πού τὸν σέβουσαν. Ἀπεσύρθη γιὰ νὰ ἐσκουρασθῆ μαζί και γιὰ νὰ μελετήση. Ἐμελέτησε ἀρκετὰ, ἰδίως δὲ τὴν ἐπιστημονικὴ πρόοδο τοῦ τελευταίου αἰῶνος.

Ὁ Guerra Junqueiro ἦταν ἡ μεγαλύτερα ἀναμφι- στήτητα ποιητικὴ φυσιογνωμία τῆς Πορτογαλλίας. Τὸ τελευταῖο λείψανο τῆς πεντακάρας πού με ἐπανάστα- σι ἔφερον τὴν Πορτογαλλία σὲ μιὰ πρωτοφανῆ ἀναγέν- νησι, ὅταν τὴν Εὐρώπη ἀπασχολοῦσε ἡ Γερμανικὴ μετα- φυσικὴ και ὁ Γαλλικὸς ρεαλισμὸς και πού τὴν ἔφεραν στὴ θέσι πού πραγματικὰ τότε τῆς ἄρμοζε. Ὑπῆρξε γιὰ τὴν Πορτογαλλία ὁ μεγάλος ἐκείνος ποιητῆς πού τὴν πλούτισε με νέους ρυθμοὺς και ἐκφράσεις. Ὁ Junquei- ρὸ σὲ πολλὰ σημεία ὑπῆρξε πολὺ υπερβολικὸς, ὅπως και ὄμως. Αὐτὸς και τέλειος τεχνικὴ κοινωνικὸς ποιητῆς, πρὸ παντὸς ὅμως ἕνας σαρκαστῆς ἀπ' τοὺς λίγους. Πέ- θανε στὴν Λισσαβῶνα κατὰ τὰ τέλη τοῦ περασμένου 7) ἔτους 1923 σὲ ἡλικία 73 χρονῶν, προτοῦ καλὰ-καλὰ μάς παρουσιάση τὸ ἰσομοιολογικὸ ἔργο, πού ἐργάζονται γιὰ νὰ δώση.

Ἐκτὸς ἀπ' τὰ ἔργα πού ἀναφέραμε πῖθ πάνω ἔχει γράψῃ κι' ἄλλα, σημαντικώτερα ὅμως εἶναι: «Ἡ Πα- τριδα και οἱ ἄπλοιο» ἔργα πού ἀσφαλῶς θά διατηρή- σουν τὸ ὄνομά του γιὰ χρόνια πασίγνωστο.

MAURICE BARRES

Ἐγεννήθη, στὸ 1869, ἐς τὸ Σαρν τῆς Λορραίνης, ἐσπούδασε εἰς τὸ Νανσύ, και σὲ ἡλικίαν 22 ἐτῶν ἔφυ- γε γιὰ τὸ Παρίσι, ὅπου και ἐπεδόθη εἰς τὴν λογοτεχνί- αν ἡμέσως.

Στὸ 1888 εἰσῆχθη εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐγῆκε γρήγορα νικητῆς, ὅπως νικητῆς βγῆ- κε και εἰς ὄλας του τὰς σταδιοδρομίας. Τὸν ἐπόμενον ἡμέσως χρόνον ἐμπνευσε στὴ Γαλλικὴ

Φ. Κόντογιου «Πέντρο Κάζας», Ν. Λάσκαρη «Γαλλοελληνικὸ θεατρικὸ Λεξικόν», Γ. Βλαχογιάν- νη «Τοῦ Χάρου ὁ χαλασμός» «Γῦρος τῆς Ἀνέμης» «Ἐρωτος κόσμος», Ἡβοῦ Δελφοῦ «Ποιήματα—Ἡ τριλογία τῆς ψυχῆς μου», Ἀ. Σκουφιοπούλου «Πά- ληδες και καινούργιες ἰδέες», Σ. Ποταμιάνου «Ἐ- ρα φιλὶ σιὸ σκοιάδι», Τ. Μωραϊτίνη «Ὀλόκληρη Ζωή», Α. Ἐμπεριόκου «Τραγοῦδια τοῦ Αἰγαίου», Στ. Παπαγιωτοπούλου «Μαϊστράλι», Κ. Ν. Κων- σταντινίδη «Βάλσαμο», Π. Πικροῦ «Χαμένα κορ- μιά» Αἴμ. Λάφρη «Τὸ τάλαντο τῆς Σμαρῆς»—Χρυσᾶ κύπελλο Φ. Γιοφύλλη «Ἀμοιβο Λοκάνω» «Ἀνησυχί- ες» Α. Τανάλια «Τὸ φῶς πού παίζει—ὁ λαὸς των Μουνούχων», Α. Κυριαζῆ «Καρδιὰ με τὰ φειδία — Ἐπειτάφια ῥόδων» Γ. Σπαταλᾶ «Ἰτιὲς και δάφνες» Ζ. Παπαγιωτίου «Ἠεῖοι ῥυθμοὶ» Α. Βουτιοῦ «Θεῖ- ρος τῶν βοδιῶν—Τὸ γροῦμισμα των θεῶν — Πα- πᾶς εἰδικολογίας — Διογμένη ἀγάπη» Α. Κουθα- ρᾶ «Ἐπαναστάτης» Π. Φαρμακοπούλου «Ἡ Ζωὴ τοῦ Σατανᾶ», Χ. Λεδάνια «Στὸ μεθῶσι τοῦ πόνο» Β. Ρῶτα «Ἀνοξιᾶτικο ἀγέρω» Μ. Πετροῖδη «Ἐξά- στικω Τυμφορητοῦ «Δειλινὰ» Ἡλ. Βουτιοῖδη «Κ Παλαμᾶς — Μάριος — Ἱστορία τῆς Νεοελληνι- κῆς Λογοτεχνίας» Β. Ἡλιάδης «Χειλῶνες», Γ. Δρο- σίνη «Βραδινὰ» Γ. Μπρισιμιτζᾶκη «Τὸ ἔργο τοῦ Καβάφη — Ἀντάτης», Εἰρήνης Δενδριοῦ «Ἐξ- αγωγισμός» Γ. Κιτροπούλου «Μὲς τὸ κλουβί» Μ. Φι- λήτα «Ταομίνα — Παιδιοῦ ἔρωτες» Α. Καμπού- λογιου «Παλαιὰ Ἀθῆναι» Κ. Ἀθανασιοῦ «Τρα- γοῦδια τοῦ Σόδαμου» Μ. Λιδωρικῆ «Ἄσπρο, Κί- τρινο Κόκκινο» Μ. Ροδᾶ «Ἀμαστολᾶ» Α. Πάλλ- η «Μπροσσοῦς» Ν. Πετριεζᾶ «Ἀπλὰ λόγια — Ἐγ- κόκλιω», Θ. Μιλιωδῆ «Βέρσους Νιολόρης» Γ. Ἀ- θάνια «Καιρὸς πολέμου» Γλ. Ἀλιθέρση «Οἱ ὄραμα- τισμοὶ τοῦ Ἐωσφόρου»

Ἐκτὸς ἀπ' τὰ ἀνωτέρω βγῆκαν και ἄλλα ὄχι ἂ ξια λόγον, των ὁποίων τὰ ὀνόματα ἀναφέρουμε χω- ρὶς οχόλια: Κλ. Τσαῖσος «Φυλακισμένα Εἶδωλο», Α. Ἄσρη «Μεᾶ Κοῦλα Τυμφορητοῦ «Μικροῦλω» Π. Ἐένου «Ἀλγινὲς ὄμορφιές» Ι. Ἀδριανοπούλου «Στὸ βωμὸ τῆς ἀγάπης» Β. Μεσολογγίτη «Ὁ κῆ- ρος με τὰ ἡλιιοτρόπαια» Α. Χατζηπασιόλου «Ἀνὸ φωτιές» Ντ. Μανρετῆ «Ὀνειρομενές ἀλήθειες» Γ. Μουρέλλιου «Πολεμικὰ» Β. Λαβίθα «Στοχασμοὶ τρελλοῦ» Α. Δημοτριᾶδη «Βήματα στὴ γλῶσσ» Σ. Μαρκέτη «Ἀγγελικῆ» Μ. Καρέκου «Τραπὰ κι' ἀ- λείρωτα» Γ. Σημητριᾶδη «Στὴ γλῶσσ μου» Β. Φρέ- σση «Προποδοχία» Α. Αοῖζου «Θλιμένα λόγια» Κ Μπασιουνοπούλου «Τὸ μοντέλο» Α. Κουθαρά «Στὸ ἀνθὸ τῆς Ἡῆς» Στ. Μόραη «Σορέτια» Τ. Ἀρ- θία «Καίσιγχ' οἱ νεκροὶ» Ν. Περιβολοῦρακη «Φῶς, Φανῆς, Μῦθ»

Βουλή, ως αντιπρόσωπος της επαρχίας Νανού, της έξης βιβλία «Υπό τὸ ὄμμα τῶν Βαρβάρων», «Ένας ἐλεύθερος ἄνθρωπος», ὁ κήπος τῆς Βιρινίκης, ἕνα εἶδος ἐγωϊστικῆς τριλογίας ποῦ παρουσιάζεται ὡς ἕνας ἀπόστολος τοῦ ατομικισμοῦ. Ὑστερα ἀπὸ λίγο ἐδημοσίευσε κατὰ τὰ 1895 τὴν ἀλατρεῖαν τοῦ Ἑγῶ καὶ τὸν «ἐχθρὸν τῶν Νόμων» ποῦ παρουσιάζεται σ' αὐτὸν πᾶς ὡς ἐθνικιστῆς, κηρύττοντας, «πῶς στηρίζει ἔτσι θεωροῦς, ποῦ ἀποτελοῦν τὸ ἀνάβαθρον τοῦ Ἑγῶ».

Πολλὸ συνέτελεσε σ' αὐτὸ ἡ ἐπικοινωνία μου μετὰ τὴν λαϊκὴν μάζαν, ποῦ ἔγινε λίγο ὕστερα ἀπὸ τὸ γράψιμο τοῦ περιήμου τοῦ βιβλίου ἀπὸ ρομάντζο τῆς Ἑθνικῆς ἐνεργητικότητος» ποῦ ἀποτελοῦσε τὴν δευτέρῃ του τριλογία ἀπὸ τὴν μετατροπὴν του εἰς ἐθνικιστὴν.

Καὶ ἔτσι, ὕστερα ἀπὸ λίγο τὸν ἐλέπομε μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας καὶ ἐξελεγμένον τελικὰ σὲ ἐθνικὸ φρονεῖν. Γράφει ἄρθρα σὲ εφημερίδες, ποῦ ὑποστηρίζει σ' αὐτὰ τρομερὰ τὸν Νασιοναλισμὸ.

Τὴν ἀνοιξὴν δὲ τοῦ 1900 κατέρχεται καὶ στὴν Ἑλλάδα. Θανατωτῆς καὶ αὐτὸς τῆς παλαιᾶς κλασσικῆς Ἑλλάδας, χωρὶς νὰ ξεχάσῃ καθόλου τὴν παλιὰν του ατομικιστικὴν ἰδέαν, προσεύχεται ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ὡς δευτέρως Πέναν, καὶ ἐπιστρέφοντας στὴν Γαλλίαν γράφει κατὰ τὰ 1906 τὸ περίφημον τοῦ «Ταξεῖδι τῆς Σπάρτης» ποῦ παρουσιάζεται μετὰ σ' αὐτὸ ἄκρως φιλέλληνας καὶ πολὺ λογοτέχνης.

Τὸν ἴδιον χρόνον γίνεται ἀθάνατος. Ἀκολουθεῖ ἡ τιμητικὴ θέσις τοῦ βουλευτοῦ Παρισίων, ποῦ ἦτανε μέχρι προχθὲς 5 Δεκεμβρίου 1923 ποῦ πέθανε, σὲ ἡλικίαν 61 ἔτους.

Μερικὰ ἀπ' τὰ ἔργα του, εἶναι καὶ τούτα
 Τοῦ αἵματος, τῆς ἡδονῆς καὶ τοῦ θανάτου— Ένας κήπος στὸν Ὀρόντα— Amori dolori sacrum — Ἑλ. Γκρέκο.

PIERE LOTI

Πέθανε στίς 9 Ἰουνίου 1923 μιὰ ξεχωριστὴ φημισμένη ποῦ τίμησε ἀληθινὰ τὰ Γαλλικὰ Γράμματα, ὁ Πιέρρο Λοτι, φιλολογικὸ ψευδώνυμο τοῦ Ἰουλιανοῦ Βιό. Γεννήθηκε στὰ 1850. Ἀπὸ μικρὸς ἐπεδόθηκε στὴν λογοτεχνία, καὶ δὲν ἄργισε νὰ γίνῃ ἕνας ἀπὸ τοὺς λίγους τῆς δασκαλίας σὲ τέτοιο μάλιστα σημεῖο, ποῦ γρήγορα νὰ πάσῃ καὶ τὸν τίτλο τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ. Τὸ ἔργο του, πολυειδὲς καὶ ἀσύμμετρον, χαρακτηρίζεται μιὰ ἐξαιρετικὴ ἰδιαιτέρα πνοή, ἂν καὶ πολλοὶ δὲν θέλουν νὰν, καὶ τὸ γνωρίζουν. Παρ' ὅλα ὅμως αὐτὰ ὁ Λοτι δὲν ἀρνεῖται κανεὶς ὅτι εἶναι προσωπικότης, ποῦ ἐπεβλήθη μετὰ τὸ ἔργο του. Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ὀλίγα ἀπὸ τὰ ἔργα του εἶναι γνωστά. Ἔχει γράψῃ μυθιστορήματα πρὸ παντός, ὅπως τὸ «Ναυτόπουλον», ἡ «Κυρία Χρυσάνθεμον» αἱ «Ἀπαγορευμένα» τὸ «Ρομάντζο ἑνὸς Σπλαχῆ» ὁ «Ψαφῶς τῆς Ἰσλανδίας» «Ὁ ἀδελφός μου Ὑβ» κ. ἄ. ποῦ βγήκαν καὶ σὲ τόμους. Κι' ἔτσι ἡ Γαλλικὴ διανοήσῃ μετὰ τὸ θάνατον του χάνει ἕνα ἀπὸ τοὺς πρὸ σπουδαίους τῆς Ἀθανάτου

καὶ ἡ παγκόσμιος λογοτεχνία, ἕνα ἀπ' τοὺς ἔργατες τῆς.

MAX NORDAU

Γεννήθηκε στὰ 1849 στὴν Οὐγγαρία ἀπὸ Ἑβραῖο πατέρα καὶ μητέρα Ρωσοῖδα. Ἐσπούδασε νομικὰς καὶ πολιτικὰς ἐπιστήμας, μιὰ ἐπεδόθηκε πολὺ μετὰ ἐπιτυχία στὴν κοινωνιολογία, φιλοσοφία, ἰδιαιτέρως δὲ στὴν φρενολογία. Κατὰ τῆς τελευταίας του αὐτῆς ἐπεδόσεως εἶναι καὶ τὸ περίφημον δίτομον φρενολογικὸν ἔργο του «Ὁ ἐκφυλισμὸς» μέσα σὶν ὁποῖον ὁ συγγραφεὺς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φρενολογικῆς Ἐπιστήμης, ἀποδεικνύει τοὺς μεγαλύτερους συγγραφεῖς τῶν τελευταίων αἰώνων (ἐκ φύλου καὶ ἀντισσορόπου). Ὁ Νορντάου ἔχει γράψῃ ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἔργων του καὶ τὸ περίφημον: «τὰ κατὰ συνθήκην ψεύδη» ποῦ ἴσως αὐτὸ νὰ τὸν ἔκαμε καὶ πασίγνωστον. Πέθανε τὸν παρῶντα Ἰανουάριον στὸ Παρίσι, σὲ ἄρκετὰ μετὰ γάλη ἡλικία.

ALFRED CAPUS

Ἐγεννήθη στὸ Αἰξ—Ἀν—Προβάνς στίς 25 Νοεμβρίου τοῦ 1888. Στὴν ἀρχὴν εἶχε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δημοσιογράφου, ἔπειτα καὶ τοῦ μυθιστοριογράφου, τελειωτὰ ὅμως ἐξελίχθη σὲ θεατρικὸν συγγραφέα, ποῦ καὶ ἐπεκράτησε ἐπιτυχῶς, γιατί ἀφωσιώθη μετὰ ὅλην τὴν δύναμιν σὲ θέατρο. Παρουσίασε ἀλληλοδιαδόχως διάφορα σοβαρὰ δράματα ποῦ παίχτηκαν σὲ Παρίσι καὶ σὲ ἄλλες πόλεις, ὅπως σὲ Νεϊγὸν μετὰ μεγάλη ἐπιτυχία. Μετὰ τὸ θάνατον του ζημιώθηκε πολὺ ἡ Γαλλικὴ διανοήσῃ, ἡ μάλλον τὸ Γαλλικὸν θέατρο, γιατί ἔχασε ἕνα ἀπ' τοὺς πρὸ φημισμένους καὶ δυνατοὺς του τεχνίτες. Ὁ Καπὺς πέθανε σὲ Νεϊγὸν τὸν περασμένον Νοέμβριον τοῦ 1923 σὲ ἡλικίαν 65 περίπου χρόνων.

MAURICE DE PLESYS

Ἀρχηγὸς τῆς Ρωμαντικῆς Σχολῆς, καὶ θανατωτῆς τῆς Ἑλλάδας, ἐξαιρετικῶς δὲ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλῆν. Τέχνης ποῦ μιμύτιαν ἐπιτυχέσιαια, πέθανε κατὰ τὰ τέλη τοῦ Νοεμβρίου στὸ Παρίσι. Τὸ ἔργο εἶναι μικρὸ, μιὰ ἐκλεκτώτατον. Ἐτερον πάντοτε θέματα ἀπ' τὴν ἀρχαίαν Ἑλλῆν. μυθολογία, κι' ἡ τέχνη του ἦταν πάντα μέσα στὴν κλασσικὴ παράδοσιν. Στὸ ἔργο του, ἡ ζωὴ ὁργιάζει μέσα στὴν χαρὰ, κι' ἀντίθετα ἡ χαρὰ μέσα στὴν ζωὴ. Πέθανε ὅμως ἄρκετὰ ἡλικιωμένος καὶ ἀμυπητος, ὕστερα ἀπὸ μιὰ μεγάλη χρονία ἀρρώστεια, ἐνῶ οἱ φίλοι του κάνανε ἔργον γιὰ νὰ συντηρηθῇ.

ΕΛΛΗΝΕΣ
 ΛΟΓΟΤΕΧΝΑΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Ἐγεννήθη στὴν Κέρκυρα στὰ 1873 καὶ ἦτο υἱὸς τοῦ κόμητος Μάρκου Θεοτόκη. Ἐκεῖ ἄκουσε τὰ ἐγκύκλια μαθήματα, ἐσπούδασε δὲ εἰς τὴν Γερμανίαν Μαθηματικὰ Μόναχον καὶ κατέρχεται στὴν Φιλοσοφίαν καὶ Φιλολογίαν, ἀπὸ ἐξαιρετικῆν ἀγάπην καὶ ἔρωτα σ' αὐτὴν. Μελετηρὸς ὅπως ἦτο κατώρθωσε σὲ πολὺ μικρὸ διάστημα νὰ μάθῃ πλήθος γλωσσῶν ὅπως τὴν Γαλλικὴν, Ἀγγλικὴν, Ἰταλικὴν, Γερμανικὴν, Ἰνδικὴν καὶ ἄλλας πολλὰς, ἐν ὅλῳ δεκατέσσεσιν ἔτησιν. Μετὰ τὰς ἀναγκαίας σπουδὰς ἐπιστρέφει ἀπὸ τὴν Εὐρώπην στὴν Κέρκυραν, ἐννεμφεῖθῃ Ἀδύται ακήν, τὴν Ἐργεσινα γόν.... Ἐκαμε νεώτατος στὴν ἐμφάνισιν του, στὸ φιλολογικὸν περιοδικὸν τῆς ἐποχῆς τοῦ Κ. Χατζοπούλου, στὴν «Ἐξήγη» κατὰ τὰ 1898. Κατόπιν ἔγραψε στὸ «Νουμῶ» στὸν «Διόνυσον» καὶ σ' ἄλλα περιοδικὰ τοῦ καιροῦ του. Ὁ Κ. Θεοτόκης, εἶναι μιὰ ξεχωριστὴ φημισμένη. Καὶ ἂν σήμερον πενθεῖ ἡ Ἑλλάς τὸ θάνατόν του, πενθεῖ γιατί μετὰ τὸ σθένος του ἔδωκε κι' ἡ περιήγησι ἐκεῖνῃ Ἐπαναστατικῇ Σχολῇ, ποῦ παρουσίασε τοὺς πρὸ δυνατοὺς λογοτέχνας καὶ τὰ πρὸ ἐκλεκτὰ ἔργα. Ἐκτὸς τούτου, οἱ μαθηταὶ τῆς ἦσαν ὅλοι ἄνθρωποι μεγάλης ἀξίας, μεγάλου χαρακτήρος καὶ ἐξαιρετικῆς μορφώσεως.

Ὁ Κ. Θεοτόκης ἐδημοσίευσε πολλὰ ἔργα τόσο πρωτότυπα, ὅσο καὶ μεταφράσεις. Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ εἶναι καὶ τούτα: «Τιμὴ καὶ τὸ χοῦμα» αἱ «Κατὰ δικόν» «Οἱ Σκλάβοι καὶ τὰ δεσμά των» αἱ «Ζωὴ κι' ὁ θάνατος τοῦ Καροθέλλου» μεταφράσεις τοῦ Ὀθέλλου, Μάκβεθ, Τρικυμίας, Βασιλέως Ἀθῶν τοῦ Σαίξπηρ, ὅπως τὸν Ἐρμῆνον καὶ Ἀωροθέα τοῦ Γκαίτε κ. ἄ.

Πέθανε ἀπὸ καρκίνον τοῦ στομάχου στὸ χωριὸν Καρασάδες τῆς Κερκύρας, νεώτατος, σὲ ἡλικίαν 50 χρόνων ἀφίοντος πρὸς του ἕνα μεγάλο κενὸ στὴν λογοτεχνία μας, ποῦ δὲ θὰ μισοῦσε κανεὶς νὰ τὸ πληρώσῃ.

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

Ὁ Ἀργύρης Ἐφταλιώτης, φιλολ. ψευδώνυμο τοῦ Κλ. Κ. Μιχαηλίδου ἐγεννήθη στὰ 1849 στὸ Μόλυβο τῆς Μυτιλήνης. Μαθήτευσε σὶν ἴδιόν του πατέρα, ποῦ ἐπῆρξε μαθητῆς τοῦ παγκοίνως γνωστοῦ δασκάλου τῆς Σύρας Σερονίου, μέσα στὸ ἴδιον του χωριὸν. Ἐξετεῦθη πολὺ μικρὸς, σὲ ἡλικίαν 17 χρόνων, στὴν Ἀγγλίαν, Ἰνδίας, Βουμβάη, καὶ γνωρίστη

κε μετὰ τὸν Πάλλη καὶ Ψυχάρη. Ρίχτηκε σὶν ἀγῶνα τῆς γλώσσας μετὰ πολλὴν ὄρεξιν δημοσιεύοντας ἄρθρα καὶ διηγήματα σὲ περιοδικὸν τῆς ἐποχῆς τὴν «Ἐστία» ποῦ κατόπιν γίνηκε εφημερίδα. Τὰ ἔργα του διακνέει μιὰ θαθεὴ ἀντικατοπίρσις τῆς κοινωνίας. Ὁ Ἐφταλιώτης δὲν ἔχει ποῦθεν ἐξήγη ἐπίδοσιν. Περιγράφει τὴν ζωὴν μας ἀπλή, λιτὴ, καὶ ἀπείρητη ὅπως τὴν αἰσθάνεται κανεὶς. Εἶναι Ρωμιοὶ, ποιητῆς. Τὰ ἔργα του ἀποτελοῦν ἐπιτυχημένους ἱστορικὰς μελέτες, ἂν πρόκειται γιὰ τὴν γλώσσαν, διηγήματα ἂν πρόκειται γιὰ ἱστορίας, ποιήματα ἂν πρόκειται γιὰ στίχους. Εἶναι μεγάλως. Ὁ μεγάλως μας δάσκαλος Ψυχάρης τὸν λέει κάποιον δάσκαλό του. Ἐν τούτοις ἦταν περρωμένο νὰ πεθάνῃ σκετικὰ νέος, σὲ ἡλικίαν 74 χρόνων στὸ Ἀντίμπε τῆς σημερινῆς Γαλλίας, ἐκεῖ ποῦ πέρασε τὰ πρὸτερα χρόνια τῆς ζωῆς του, ἐργαζόμενος γιὰ τὴν τελείαν ἐπιγράτῃ τῆς δημοτικῆς μας γλώσσας. Ἔργα ἔχει ἄρκετὰ. ἴσως νὰ ἄφησε μάλιστα κι' ἀνέκδοτα, γιατί τὸν τελευταῖον τοῦτον καιρὸν μαθαίνομε πῶς ἔγραψε, ἐνῶ δὲν πρόβησε νὰ δημοσιεύῃ: Παλιὸι σκοποὶ. Ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴν μας ἱστορία. Παιδομαζῶμα. Οἱ δυὸ πρῶτες ἡρωίδες τῆς Ρωμησοῦνης. Ἰστορικὰ ζεγνυμώματα. Νησιώτικες ἱστορίες. Φυλλάδες τοῦ Γέρω—Ἀήμου, Μαζώχτρα. Ἰστορία τῆς Ρωμησοῦνης καὶ τὸ δράμα: Βουκόλακος.

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

Γεννήθηκε καὶ κατάρχεται ἀπὸ τὴν Πόλιν. Σπούδασε φιλολογία, καὶ στὰ 1922 πῆρε τὸ δίπλωμά του διορισθεὶς ἀμέσως ἀπ' τὴν Κυβέρνησιν ἔφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων. Ἀπὸ ἐτῶν ὅμως μιὰ ἀσθένεια του τὸν ἔκαμε ἀναγκαστικὰ φθισικὸν καὶ τὸν ἔστειλε γρήγορα νεώτατον στὸν Ἀθήν. Πέθανε νεώτατος πολὺ — ἰσως 33, ἔτων — στὸ Φθισιαστέον, τὸν Δεκέμβριον τοῦ περασμένου ἔτους, ἀφίοντος γιὰ ἀνάμνησιν τῆς ζωῆς του ἐπὶ μιὰ μικρὰ βιβλιοθήκην μετὰ τὸν γενικὸν τίτλον: «Βιβλίον τῆς Ἀγάπης». Γενικὰ, τὰ τραγούδια ἂν καὶ γραμμένα στὸ κρεβάτι τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ πῆνον τὰ περισσότερα, τὰ χαρακτηρίζεται μιὰ ἀνείπωτη χαρὰ κι' ἀγάπην στὴν ζωὴ. Ὁ θάνατος του ἄφισε κάποιον κενὸν στὴν φιλολογία μας.

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΟΙ ΝΕΟΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

Εκδόσεις 1923. Έκδοτ. Οίκου "Αθήνα", Αρ. 5. Ράλλη

Την εντύπωση, πώς, ή Τέχνη είναι σύνθεση και διάθεση ζωική, μ' όσην προσοχή και δώσαμε στο διάβασμά της δεν κατορθώσαμε να την δρούμε καν. Δες πώς αὐτοί οί κύριοι, θαλήθηκαν να διαφεύσουν, να καταστρέψουν, και να γελοιοποιήσουν *κάτω* αὐτήν την καθολικήν ἔννοιάν της, πού στις ἐλάχιστες ἐποχές της, ἔχουνε δώσει οί διάφοροι ἀντιπρόσωποι της. Τόση φευτιά κι' ἠλιθιότητα ὑπάρχει, πού σὺρρεται πηγμός — ὅπως κι' ἔτσι τῶς να μπεῖς, ἀπό τόν καθαρόν ἀέρα, σέ βρωμασμένο ἀποχωρητήριο δημοσίου δρόμου. Ὁ Κόσμος, μέ τόν ἀτέλειωτο κλημερινό του πόνου, στή νερούλη ψυχῆ τους, εἶνε, μιὰ ἱστορία πλαδαρή. Ἡ δύναμη, πού καταθώνει, ἔφορμαίνει τις συγκινήσεις μας σέ φόρμες σταθερές πού δέχεται τόν ἔξω κόσμον, τὰ ποιήματα φαινόμενά του, πού τὰ μεταπλάθει σέ τύπους, ἰκανούς γιά ἔσπλησαν τις ψυχές τῶν ἄλλων ἀνθρώπων και νά τις εἰδοποιήσουν γιά ὅλο ἐκεῖνο πού ξετυλίγεται ὀλίγοντάς τους. — εἶνε, κάτι, πού δέν καταδέχτηκε νά φιλοξενήσει τους δυστυχισμένους αὐτούς ἀνθρώπους. Και σέ πιάσουν γέλοιο (και τί γέλοιο!), σά φανταστήκανε πώς ἄμα συλλέξουνε κάθε σπάνια λέξη και φράση σάν γράφων πάνω στό χαρτί διάφορα κοινά λόγια π' ἀκούσανε ἢ πού διάβασαν (γιατί ἡ γδύμνια και ὁ ερασιτεχνισμός τους μαρτυράει ἀπόλυτα αὐτήν τους τήν πρόθεση) ἢ ἔχουνε κατορθώσει νά ἐρμηνεύσουν τὰ αἰσθηματα και τις κατάστασεις τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, θε νάχουν κάνει ποιηση, και θάχουν δικαιολογήσει τόν τίτλο τοῦ καλλιτέχνη και τοῦ σπουδαίου ἀνθρώπου, πού ἔτσι, αὐθαίρετα κι' ἀδικαιολόγητα ἔχουν πάρει. Πουθενά δὲ θλόπεις ἕναν πόνου πού νά σου λέει πώς ἔχταν κι' αὐτοί κάπως. Μιὰ παγωνιά διαπερνάει τὸ διασμένο γράψιμό τους, πού τὸ κάνει τρεῖς φορές ἄθλιο κι' ἀπαίσιο. Σίτες τρισεστέρους οὐδὲ ἰκμάδα αἰσθηματος κι' ἀληθινῆς ἐμπνευσης. Παρὰ μονάχα εὕρεση, εὕρεση και νεκρές λέξεις: ἕνας ἀμορφος σωρός ἀπὸ λόγια, πού σου προδίδουν, κατὰ τόν πλέον ἀνόητο τρόπο, πού γνωστά πράγματα. Μιὰ φαντασία ἐξεζητημένη κι' ἕνας θόρυβος γιά πού πολλὸ φινά, ρηγά, και τιποτένια πράγματα. — εἶνε τὸ μόνο πού ἔχεις μέσα σέ διακόσιες ἑβδομήκοντα τότες σελίδες.

Ἄν ἡ Τέχνη, φανταστήκανε, πώς εἶνε, φόρτος, ἐπιπολαιότητα, ἐπιτήδεση, τότε, ἡ Ζωή, πού εἶνε μιὰ ἄνεκη ἐκδήλωση πόνου, και μιὰ ἐπιθυμία ἀπολυτρωσης, κάτι βαθύ και ἀυστηρὸ συνάμα. Ὁ μᾶς ἐνδικηθεῖ και θά μᾶς συντρίψει. Ἡ Ζωή δέν ἀνέχεται παρὰ ἐκείνους μονάχα πού δουλεύουν μέ τόν σκοπό νά βροῦνε τή λευθεριά τους: τόν δικό τους κόσμον, τήν αὐτάρκειά τους. Ὅλους τούς ἄλλους τούς ζεῖ γιά νά βρωμάνε. Εἶνε ταπεινοί και πρόστυχοι ὅπως ὅλα τὰ πράσιτά της. Και σχεδὸν ὅλοι τους στέκουν μέσα σ'ένα τέτοιο πλάσιο.

Ἄν ἐξαίρεσουμε τὸν ποιητὴ Λαπαθιώτη και δύο τρεῖς ἄλλους, ἡ γδύμνια και ὁ ερασιτεχνισμός, ὅπως εἶπα, (πού και σέ αὐτούς ὑπάρχει κατὰ μίαν ἄλλη δόση), εἶνε τὰ μόνά σημάδια πού ξεχωρίζουμε. Ὡς τόσο ὅμως μισορῶ νά διαπιστώσω μιὰ εὐγένεια πού συνάντησα μέσα σέ ὅλη αὐτήν τήν πολυλογία και κενότητα. Μιὰ μικρὴ βάση, σέ μίαν ἀπέραντη αὐχμηρὴ πεζότητα: τὸ διήγημα τοῦ Παναγιῆ Μπατιστάτου: ἡ Ἄρρωστικὴ καὶ ὁ Ἄνθρωπος τῆς Ζῆνας. Ὑπάρχουν φωνές μέσα σαὐτὸ τὸ διήγημα πού σέ συγκινούν πραγματικά, πού σου ἀνακαλοῦν στή μνήμη τὸ παρελθόν και τήν αἰωνιότητα, πού σ' ἀναπαύουν και σέ γιομίζουν μέ ἀρμονίες αὐτιγνές και θείες. Ἐχει τὸ παραμυθένιο και μιὰ βαθύτερη νοσταλγία. Κι' ὁ θάνατος, ὅπως τὸ, αἰσθάνεται και τὸν περιγράφει, εἶνε, μιὰ ἐντύπωση βαθιά κι' εὐχάριστη, μιὰ κατάσταση πνευματικὴ ὅπως κι' ὁ κόσμος τοῦ ὄναιρου. Εἶνε τρυφερός και παρουσιάζει μιὰ ψυχὴ λεπτὴ και ἄκακη. Κι' ἔτσι, τῶρα, ἐκεῖ πού πάει ἀόρατος και λυτρωμένος — λίγος καιρός εἶνε πού ἀφῆσε τὸν φθαρτὸν ἄνθρωπο γιά νά μπῆι σὲ σπήτι, τὸ ἄστρον, τῆς αἰωνιότητος (πέθανε τὸ καλοκαίρι το 1923 σέ ἠλικίαν 23 ἐτῶν) — ὁ ἀγγελὸς του, τὸν ἀνταμοῖθει σέ ἄλλες ἀξίες γιά ὅ,τι προσέφερε στους ἑμοῖους του, και ὅπως εὐτυχισμένος... Ἦτανε μιὰ ἀληθινὴ ὀρκοτήτα, σὰ νὰ γράμματά μας: γιατί ἦτανε ψυχὴ και πόνος ἀνώτερος.

Τελειώνω τὸ μικρὸ αὐτὸ σημεῖωμα μέ μιὰ σύσταση στὸν ἐκδότη: πώς χρειάζεται μεγάλη ἐνημερότητα, και πού πολλὴ προσοχή, σάν πρόκειται νά ἐτάλουμε σέ βιβλία, σέ ἀνθολογία, τῶς ἐργάτες ἐνὸς εἶδους τῆς Τέχνης, γιά νά μὴν ἀδικήσουμε ἄλλους, ὅπως εἶνε ὁ Φ. Κόντογλου μέ τήν ἐξαιρετικὴ δουλειά του, κι' ἄλλους πάλι: νά ὑποθάλλουμε τόσο ἀδικα ὅπως εἶνε οἱ περισσότεροι σ' αὐτὴν τὴν ἐκδοση. Ἄν γινότανε μέ μιὰ ἐπιλογή αὐστηρὴ, ἀμερόληπτη και δίκαιη, ἴσως νά εἶχε κάπως ἐνδιαφέρον. Ἐτσι, καθὼς παρουσιάστηκε, δέν εἶνε, παρὰ μονάχα γιά ἐπικρίσεις.

Ἡ Τέχνη, και γενικά τὰ Γράμματα δέν εἶνε ὑπόθεση προσωπική. Ἀνήκουν και προάγονται, μονάχα και ἀπὸ τὴν ἀμερόληψία, και στήν ἀφιλοκέρδεια.

Α λ ε ξ ἄ ν δ ρ ε ι α

ΘΕΜΟΥ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ: «Ο καλλιτέχνης τῆς Ζωῆς», δράμα εἰς πράξεις 5. Ἐκδόσεις τοῦ συγγραφέως.— Ἀθήναι 1923. Τιμὴ δρ. 12.50.

Μέσα σὲ 148 σελίδες σνηήθους σχήματος, ὁ κ. Ποταμιᾶνος κλείει μέ ελατωματικὲς ἀτέλειες και μέ ὁμορφες ἐκδηλώσεις, ἐκφραστικὲς μιὰ ὀλόκληρη ἱστορία, μιὰ ὀλόκληρη ζωὴ. Ὁ συγγραφέας ἐκοπίωσε ἴσως πού γιά νά τὸ παρουσιάσῃ. Εἰσαγωγή ἄσχετά, και τέλος τὸ παρουσίασε. Ὅχι ὅμως χωρὶς ἐλαττώματα.

Ὁ Καλλιτέχνης τῆς Ζωῆς, ἔχει μέση πού πρωτότυπη. Ἄλλ, εἶνε ἡ αἰωνία ἱστορία πού ἀποκαλύπτεται σέ ὀριστημένη ὥρα πάντοτε ἕνας πού πεθαίνει δυσχεροσθημένος. Μιὰ ἱστορία γεμάτη μελαγχολία, πόνου, νοστοιολάθεια, πεσιμισμῶ, τυλιγμένα σὸν πέπλο τοῦ μυστηρίου μιανῆς συντριβῆς Μέσα σ' αὐτὸ τὸ κρυφὸ, θλιβερὸ, και ἀνα-

τριχαστικὸ περιβάλλο, ζοῦν και κινοῦνται — σάν σπασμωδικά — οἱ ἦρωες τοῦ δράματος αὐτοῦ.

Και μ' ὅλον τὸν κορασιτικὸ ἄλλὰ ἐπιτυχημένο διάλογο τὸ ἔργο στέκεται πού καλά, ἔχει μερικά σημεῖα ἀξία νά θυγοῦν. Θά τὰ θίξωμε τῶρα, σιγά — σιγά και μέ τήν σειράν.

Ὁ Χρόνης, ὕστερα ἀπὸ τὸ κάψιμο τῆς εἰκόνας, διανυκτερεύει στὸν κήπο. Γιατί συμβαίνει αὐτό, ἐνῶ ἡ πόλις και τὸ σπήτι τοῦ Ρένου εἶνε σάν νά εορτάζει; Πολλὴ — πολλὴ ἀχαρακίηριστο. Ὅπως και ὁ κατοικίδιος διάλογος τοῦ Δημάρχου. Ἄρσα, μέ τὸν Χρόνη. Ὁ Χρόνης μιλά λογικά ἐνῶ ἦσαν τρελλός. Ἐπίσης και ὁ διάλογος Καλλιόπης και Ρένου. Ὅπως και τοῦ Χρόνη ἢ ἀποκάλυψις. Μέσα σὲς ὁμορφες ἐκφράσεις τοῦ βιβλίου παρουσιάζονται ἑξαιρέτως λέξεις, πού χαλοῦν τὴν ὁμορφιὰ τοῦ διαλόγου. Κι' αὐτὸ σημαίνει πώς ὁ συγγραφέας ἐπειδὴ βροισκόταν σὸ τέλος τοῦ βιβλίου, βιάστηκε νά τὸ τελειώσῃ παρατηρεῖται ἐπανάληψις τῶν ἰδίων πραγμάτων ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ πρόσωπα ἀεπιτυχῆς. Ἐχει εἰδρασι πού ὁ ρωμαντισμός. Στὸ τέλος τοῦ ἔργου, ἕνας διάλογος μεταξὺ Χρόνη και Ρένου φέρνει ἀντίφασι σέ μιὰ προηγουμένη σενουμιλία.

Ἀχαρακίηριστη εἶνε ἐπίσης και ἡ σκηρὴ κατὰ τὴν ὁποῖαν συμπλέκεται ὁ Ρένος μέ τὴν Χρόνη, ἀποχωρίζονται, κι' ὕστερα... ἀγκαλιάζονται. Κάπου ὁ Ρένος ἀραδιάζει μιὰ σειρά τίτλων του, κομητικῶν σὰ νά ποῦμε ἐπιθέτων.. Χίγη ἀχαρακίηριστο σιέκει καιότιν τὸ νά περιμένουν ἀπὸ τὸ Χρόνη τὴ χαρὰ, τὴ ζωὴ, και τὴν εὐτυχία. Ἐπίσης και στήν τελευταία σκηρὴ πού ὁ Ρένος λέει στήν μηστιχί του πώς σέ λίγο φεύγουν, αὐτὴ δέν δείχνει καμμιὰ ἐκάληξι.

Ὁ Συγγραφέας φαίνεται ἀσχετὰ μελετημένος. Και τὸ καλὸν αὐτοῦ τοῦ βιβλίου εἶνε πού δέν τὸ διακρίνουν ἐπιρροές ἢ ἐπιδράσεις ξένες... Ὁ διάλογος στὰ πλεῖστα σημεῖα τοῦ βιβλίου πού ἀριστογορηματικός. Ὀλόκληρο τὸ διέπει μιὰ βαθειὰ φιλοσοφία, μιὰ ἀνεξήγητη ἐπαναστατικὴ σιὰ καθιερωμένα, και ἀσχετὸς ψυχολογημένος διάλογος, ἐπιτυχέσιτος μπορεῖ νά πῆ κανεῖς. Τελικά ἡ φιλοσοφία γιά τὸ Θεὸ ἄν και κορασιτικὴ πού ὁμορφη.

Γενικά ἡ ἐντύπωση μας γιαντὸ τὸ βιβλίον πού καλή. Ἄν δέν εἶχε τις ἀτέλειες, τις διαστικὲς ἀτέλειες μπορεῖ νά πῆ κανεῖς, τὸ δράμα αὐτὸ θά ἦταν τέλειο. Ἄλλ' ἀφοῦ εἶνε τὸ πρῶτο τοῦ συγγραφέα, συγχωρεῖται, τὸ ἄλλο τὸ περιμένουμε νά εἶνε πού καλογραμμένο και πού παντὸς ἐπιυελημένο, χαρακτηρισμένο, χαροῦμενο.

ΔΩΡΗ ΚΟΥΒΑΡΑ. «Στὸ κρεβάτι τοῦ Θανάτου». Ἐκδόσεις Βιβλιοθήκης «Τὰ διαλεγμένα».— Ἀθήναι 1924. Τιμὴ δρ. 5.

Πάνω στὸ κρεβάτι τῆς ἀγωνίας τοῦ πόνου, πάνω στὸ κρεβάτι πού σέ λίγο θά τοῦτανε και νεκρο κρεβάτι, ὁ Σπύλιος περιμένοντας τὸν γιαντὸ γιά νά πῆ τὴν τελευταία του λέξι, ἀναθυμᾶται ὀλόκληρη τὴν περασμένη ζωὴ του. Μέσα ἀπ' τὴν θύμησι του περῶ ὀλόκληρη ἡ ζωὴ του. Οἱ ἀτιμίες της, οἱ χαρές της, οἱ πόνου της, οἱ θλίψεις της, και στὸ τέλος τὸ ἀγγελμα τοῦ κροῦν θανάτου. Τὸ ἔργο αὐτὸ, ἴσως νά εἶνε ψυχολογημένο ἀρ-

κετά. Ἴσως νά ἔχη πού καλά προτερήματα. Ἴσως νά ἔχη κάποιαν χάρι ἢ γλαφυρότητα (αὐτὴν ἀναμφισβήτητα τὴν ἔχει) ἴσως... ἴσως...

Ὁ κ. Κουβαρᾶς ἔχει γράψει μέχρι τῶρα μᾶζ' μ' αὐτὸ τρία βιβλία, ὅπως ἀκούω. Τὰ πρῶτα του, πού εἶνε ἐπιτελῶς ἀγροσια δέν ἔτυχε νά τὰ πάρω γιά νά τὰ διαβάσω. Γι' αὐτὸ θά μιλήσω ἐδῶ γιά τὸ τρίτο αὐτοῦ τοῦ βιβλίου κρίνοντας τὸ ὡς ἔργο ἐπιτυχημένο, ἀσχετῶς ὅπως τὸ αἰσθάνομαι και ὅπως ἢ συνείδησι μου, πού ἐπαγορεύει. Αὐτὸ εἶνε ἡ γνώμη μου. Τὸ βιβλίον αὐτὸ παρουσιάζει μέσα σ' ἕνα κύκλο πού διαρκῶς πλαταίνει διάφορες εἰκόνας ἀντιθέτες μέ ἐπιτυχίαν ἢ ἀντιθέτως μέ ἀποτυχία. Ἐνας κύκλος μέσα σὸν ὁποῖο καθορεφτίζεται μ' ὅλες της τις ἐμφάνισεις ἡ ζωὴ, ἡ ζωὴ...

Δέν φαντάζομαι ὁ συγγραφέας νά τὸ ἠοδάνθη. Εἶνε πού μικρὸς γιά νά τὸ αἰσθάνῃ. Ἐπιρροασμένος ἀπὸ πολλούς, ἰδιαίτερος ἀπὸ τούς Γάλλους, ὁ ἦρωες τοῦ ἔργου αὐτοῦ βροισκεται σέ διὰ ἀντιθέτες ἀντιλήψεις.

Πρῶτον: ὅτι ἡ γυναῖκα του ἐπειδὴ πῆγε σιὸ Διονυσία ἦταν αἰμιη, και δεῦτερον: ὅτι δέν ἦταν γιατί και ἡ καλὴ γυναῖκα πού τὸν περιποιεῖται τὸν ἴδιο σάν ἦταν ἀρροστος, ἔπρεπε τότε και κείνη νά ὀνομασιῇ αἰμιη γιατί βροισκόταν στήν περιποίηση ἐκείνης.

Και τοῦτογονται σὸν τοῦ οἱ λέξεις πού ἄκουσε ἢ φαντάστηκε νά προφῆρη κάποιος εὐλοφος πού πῆγε νά τοῦ ζητήσῃ κάποιε ἐργασία κ. τ. λ.

Τὸ διήγημα ὡς ἐπόθεσις εἶνε ἀσχετὰ καλὸ, ὅπως καλὸ εἶνε και ὡς ἐκτέλεισις. Παρουσιάζει ὅμως ἐλλείψεις στή διατύπωση, και εἶνε καροπὸς ἐπιρροῆς, ὅπως προανέφερα, τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς.

ΣΤΟ ΜΕΘΥΣΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ. — Χρ. Λεδάντα. Ἀθήναι 1923. Δραχ. 3.

Μιὰ σειρά διηγημάτων — ἡ πρώτη — τοῦ δημοσιογράφου κ. Χρ. Λεδάντα ἀποτελοῦν τὸ μικρὸ ἰομίδιον «Στὸ μεθύσι τοῦ Πόνου». Μέσα σ' αὐτὰ ξεσπάει τὸν ἄγριο ρεαλισμὸ του ὁ συγγραφέας. Πιστὸς ὁπαδὸς μιανῆς ἰδεολογίας πού ἀπ' αὐτὴν ἐμπνέεται σὸ γράψιμο του πάντα, σέ ὀρισμένα σημεῖα μᾶς παρουσιάζεται πού-πού καλὸς, ἀξιος νά προσεχθῇ ἀπὸ πολλούς. Ἐχει γροῖ ἐμπνευση ἀλλὰ τοῦ λείπει λίγο ἢ ἀπόδοσις, τὸ ξετίλιγμα. Εἶνε γραμμένα σὸ πῶδι, κατὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ λαοῦ. Ἐπιρροάζεται φαίνεται εὐκόλα ἀπὸ τούς διασφόρους δασκάλους. Γι' αὐτὸ δὲ κανένα ἐξοικισιωμένο μάτι μπορεῖ νά παρατηρήσῃ σέ ὀρισμένα σημεῖα ξενικὲς ἐπιδράσεις — Ζολά; — καθὼς και λίγη ἀντιγραφή Βοντυρά. Ξεχωρίζουμε τὰ ἐξῆς, πού μποροῦνε κάποιε καλὴ θεσοῖα νά πάρουνε: Ἡ βροῖμα τοῦ φορμιμοῦ. Δεῦτερος Θεός. Στὸ μεθύσι τοῦ Πόνου.

Ἄμα προσέξῃ στή διατύπωση τῶν ἐνοιῶν, ἡ δεῦτερη τοῦ σειρά θά εἶνε ἀσχετὰ καλή.

ΚΑ—ΑΑ

NEA TEXNH

ΜΗΝΙΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΠΟΥ ΒΓΑΙΝΕΙ ΑΠΟ ΝΕΟΥΣ

Διεύθυνση: Περιοδικό «NEA TEXNH», Λέκα 4, Αθήναι. * * *

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Ελλάδος	χρονιάτικη δρ. 25	εξάμηνη δρ. 15
Αιγύπτου-Αγγλίας	σελίδια 5	σελ. 3
Αμερικής	δολλάρ. 3	δολ. 1 1/2
Ιταλίας	λιρέττ. 25	λιρ. 15
Τουρκίας	λίρες 3	λιρ. 1 1/2
Γαλλίας και λοιπών μερών	φρ. γρ. 25	φρ. γρ. 15

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

ΠΑΡΙΣΙ: ΓΙΑΝΗΣ ΨΥΧΑΡΗΣ
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ: Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗΣ
 ΜΟΝΑΧΟ: ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗ
 ΒΟΛΟΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΤΡΑΝΗΣ
 ΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΑΚΙΣ ΜΙΡΑΝΑΣ
 ΧΙΟΣ: ΑΝΤΡΕΑΣ ΛΟΪΖΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Επειδή και παρεξηγήθηκαμε από τους φίλους και αναγνώστες μας με την εμφάνισή μας, θέλουμε να πούμε δύο λόγια σε όλους γενικώς για το σκοπό της εκδόσεώς μας, συμπληρωματικά της άγγελίας που βγάλαμε και της σημειώσεως που προηγήθη των σημειωμάτων του α' μας φύλλου. Το περιοδικό μας βγαίνει το περισσότερο για τους νέους, για να αναδείξει καινούργια таланτα, νέες ιδέες, νέες τεχνολογίες, νέες τέχνες. Θέλουμε και φιλοδοξούμε, κάποι διαβάζοντας έναν Νέον ποιητή ύστερα από μερικά χρόνια να πουν ότι «αυτών τον έβγαλε η «Νέα Τέχνη». Το φύλλο μας θα φιλοξενή κάθε επιτυχημένη προσπάθεια νέου που θα μας σταλή, κάθε τι που θα στέκεται στα πόδια του. Παραλλήλως όμως σε αυτό, το περιοδικό μας θα αφιερώνει ικανές σελίδες για την παρακολούθηση της σοβαρής φιλολογίας και λογοτεχνίας, εφόσον να γίνη ο καθρέπτης της πνευματικής μας κίνησης. Αυτά έχουμε με λίγα λόγια να πούμε σε μερικούς φίλους και αναγνώστες μας, μαζί άκουσαμε να λένε πως φύγαμε απ' το σκοπό μας και πως το πρόγραμμά μας ήτανε δόλομα γι' αυτούς.

Μία από τις καινοτομίες που εξαγινιάζουμε απ' τ' άλλο μας φύλλο είναι και τούτη: Σε μία σελίδα μας θα βάρουμε 2 παλιά (και λέγοντας παλιά έννοούμε δημοσιευμένα σε τόμο ή σε λογοτεχνικά περιοδικά) τραγούδια των καλύτερων μας ποιητών, ενός παλαιού και ενός νέου, σε τρόπο ώστε να παρελάσουν απ' αυτές τις στήλες ποιήματα εκλεκτά των διαφόρων μας ποιητών, σαν είδος ανθολογίας, που θα μας δείχνουν και του καθ' ενός την εξέλιξη. Επειδή και δεν είμαστε υποχρεωμένοι να ξέχουμε του καθ' ενός τα ποιήματα, η του καθ' ενός ναγοράζουμε τις Συλλογές, γι' αυτό θα παρακαλούσαμε τους εκδόσιν να στα βιβλία συνοδεύοντάς το και με σχετικό επεξηγηματικό γράμμα τους, η αν πρόκειται για ποιητάς που δεν έβγαλαν βιβλίο να μας στείλουν το κατά την γνώμη τους καλύτερό τους ποίημα με τη χρονολογία και της δημοσιεύσεως και της γραφής του, όπως και το όνομα του περιοδικού που δημοσιεύθηκε. Σε αυτήν την σελίδα θα μπαίνουν και πεζά (διηγήματα, πρόζες κτλ.), κάτω όμως απ' τα ποιήματα που θάναν απαραίτητος πρώτος.

Πολλοί φίλοι μας περνούν και μας ζητούν απ' τα γραφεία μας είτε γιατί θέλουν να μας δουν αυτοπροσώπως, είτε για να μας δώσουν κάτι στα χέρια μας. Δηλώνουμε σήμερα—πράγμα που έπρεπε να κάναν απ' την αρχή—με λύπη μας πως μας είναι αδύνατο να τους δεχόμαστε, για λόγους ανώτερους απ' τη θέλησή μας, που δε μπορούμε να τους εξηράσουμε στο χαρτί μα ούτε και να τους πούμε. Τους παρακαλούμε όμως είτε να τ' ορίξουν στα κιβώτιο του ταχυδρομείου μας, είτε να τ' δίνουν στην υπηρεσία των γραφείων μας, που είναι πολύ-πολύ εμπιστή, και που είναι σχετικώς εξουσιοδοτημένη.

Το περιοδικό μας, όπως είπαμε και στο α' μας φύλλο είναι ελεύθερο βήμα κάθε σκέψης, εκδήλωσης ή γνώμης που μπορεί να σταθή στα πόδια της. Γι' αυτό δεν πιστεύουμε να παρεξηγηθούμε για το κριτικό δοκίμιο που μας στάλη από την Αλεξάνδρεια, από έναν νεό και που το δημοσιεύουμε μόνο και μόνο γιατί έχει καλά επιχειρήματα.

Μέσα στην πλημμύρα των περιοδικών που εξέδονται και που διαρκώς εκδίδονται, έχουμε να κάμουν την εμφάνισήν των, επιβλητικά, και τρία νέα: «Ο Προμηθέας» που θα βγαίνει από μια συντροφιά ποιητών και λογοτεχνών, (Δημοσθ. Βουτυράς, Γεράσι. Σπαταλάς, Αναστ. Μιλ. Στρατηγόπουλος), τα «Νέα Γράμματα», μηνιαία επιθεώρηση του διακεκριμένου μας ποιητού Θ. Κυριακή, και το «Εμείς» που βγάξει μια συντροφιά νέων, μέσα στην οποία έχουν αναμειχθή κι' οι κ.κ. Ναπολέον Λαπαθιώτης, Ίωαννης Άρις, Σπ. Παναγιωτόπουλος, Π. Χάρης, Α. Παπαδήμας κ.ά. Για το πρώτο δεν έχουμε να πούμε τίποτε, παρά μόνο πως γι' αυτό έγγυαται την καλή του εμφάνισή τόσο το όνομα του μεγάλου μας Βουτυρά, όσο και του Σπαταλά. Για το δεύτερο, ότι το περιεχόμενό άριστο γιατί βγαίνει από καλό ποιητή σαν τον Κυριακή, για το τρίτο, τα ίδια. Χαιρόμαστε όμως ειλικρινά για την εκδοσί των γιατί φανταζόμαστε πως θα δούμε τρία σοβαρά περιοδικά να βγαίνουν από λογίους. Θάχουμε μόνο να τους συστήσουμε ν' αφίσουν κατά μέρος κάθε εγωισμό, αν θέλουν τα προοδήφουν.

Το πρώτο μας φύλλο εξηγήτηλ τελείως κι' απ' τη β' ανατύπωσι. Γι' αυτό θα θέλαμε να πούμε σε κείνους που δεν τ' είχαν και στους αντιπροσώπους να μας γράψουν, στέλλοντας και το αντίτιμο μαζί. Όταν μαζεψήτε ικανός αριθμός φύλλων, τότε θα τ' επανεξέδουμε εις γ' εκδοσίν, γιατί αλλιώς δεν θα μπορούσαμε, γιατί τα έξοδά του είναι πάρα πολλά.

Ο καλός μας ποιητής κ. Μίλτος Κουντουράς που βρίσκεται στην Γερμανία, αν δεν άπατώμεθα, για Ανώτερες Σπουδές, σταλμένος απ' το Κράτος, πρόκειται να κάμη μία πλατεία μελέτη για τα Νεοελληνικά Γράμματα. Επειδή όμως βιβλία ελληνικά

και σπάνια πηγαίνουν εκεί, κι' άναυτε πάλι στοιχίζουν πολύ ακριβά, γι' αυτό παρακαλεί όσους απ' τους Νέους μας βγάζουν βιβλία και θέλουν να τ' αστείλουν εκεί, για την μελέτη. Έχουμε να προσθέσουμε και μες ότι είναι αυτό ευκαιρία για τους Νέους μας, για κείνους δηλαδή που ποθούνε πραγματικά να φανούνε επίσημα είτε στην Ελλάδα είτε στον έξω κόσμο. Η διεύθυνσί του είναι:

Miltos Kountouras
 Rankstrasse Gie
 München — Γερμανία

Επίσης στους Νέους μας θα θέλαμε να συστήσουμε και τρεις άλλους μας μεγάλους ποιητάς που βρίσκονται έξω, και που καλό θα ήταν να τους στέλεται κάθε βιβλίο. Γράφουν καλύτερα λογοτεχνικά περιοδικά του έξω ελληνισμού, και αγαπούν πολύ τις έες τάσεις. Παραθέτουμε τα ονόματα των, και τις διευθύνσεις των γι' αυτόν τον σκοπό.

Jean Psicharis Senat PARIS
 Κ. Π. Καβάφης. Revue «Grammate» 1146 Aiechan-drie.
 Phileas Lebeque Revue «Mereure de France» Rue Condè 26, PARIS.

Πληροφορούμεθα ότι η Κυβέρνηση πρόκειται να δώση σε επίσημη τελετή, μετάλιο σε 20 νέους Λογοτέχνες και ποιητάς. Χαιρόμαστε ειλικρινά γι' αυτό έπρεπε όμως να γίνη άμέσως μετά την άπονομή του Άριστίου. Ός τόσο είμαστε διατεθειμένοι πάλι — με πίστη όμως όρεξι κι' ένθουσιασμό — να τους αφιερώσουμε ένα φύλλο δημοσιεύοντας έργα τους, εικόνες, και βιογραφησιμείωματα, πιδ έπιμελημένα τώρα, και με μία εύχαριστική: πως θα πράξομαι το καθήκον μας άπέναντι εκείνων των Νέων που πραγματικά τίμησαν μετά τους λίγους και εκλεχτούς παληούς, τα Νεοελληνικά Γράμματα. Πάντως όμως έχουμε μία σύστασι να αποτείνομε στους άρμοδίους: Να προσέξουν καλά στην άπονομή, να μη δημιουργήσουν έπεισόδια και άδικίες, που τώρα θα είναι γι' αυτούς πιδ έγκλήματα. Θέλουμε δε μαζί με την σύστασι να τους ρωτήσομε: εκείνους που από παράληψι (;) άφισαν στο περσινό Άριστείο και πάλιν θα τους άριστούν; Περιμένουμε.

Το πρώτο μας φύλλο έστάλη κι' έδόθη εις όλους άναξαιρέτως τους λογίους μας, είτε από την πρώτην μας έκδοσιν, είτε από την μετέπειτα γενομένη ανατύπωσιν. Έπει δέ όμως ό αριθμός των φύλλων που τυπώνουμε θα είναι όρισμένος, επειδή τα διάφορα άλλα μας έξοδα είναι — και θα είναι γνωστούν αυτό σε όλους μας — πάρα πολλά και τέλος επειδή οι λογίοι μας είναι υπεράριθμοι, γι' αυτό ίνα καζόμαστε να δηλώσομε πως απ' το δεύτερο μας αυτό φύλλο δωρεάν θα δίνετε το φύλλο μόνο σε κείνους που θα γράφουν σε αυτό, και συγκεκριμένα μόνο το φύλλο που θάχη δικό τους έργο. Δεν πιστεύομε να μας παρεξηγήσουν γι' αυτό, γιατί έπρεπε να ξέρουν ότι έντ λογοτεχνικό περιοδικό κυκλοφορεί μόνον διά των άσχολουμένων περι τ' α γράμματα — δηλαδή δι' αυτών — και ότι αν δίνετε και σε αυτούς δωρεάν, τότε καμμία κυκλοφορία δεν θα έχη.

Ότε το περασμένο, ούτε αυτό μας το φύλλο μπορεί να όνομασθή πραγματικά φύλλο της «Νέας Τέχνης» και παρακαλούμε εκείνους που μας παρεκολούθησαν εύθως εξ αρχής, απ' την άγγελία, να μη μας παρεξηγήσουν. Υποσχόμαστε πως το άλλο μας φύλλο, που θάχη και έντελώς άγνωστους νέους να γίνη ή άπαρχή του πραγματικού περιοδικού μας. Θέλουμε όμως να παρακαλέσομε εκείνους που μας ταχυδρομούν ή που περνώντας απ' τα γραφεία μας, και μας άφίνουν έργα τους, να στέλλουν μαζί με το

έργο τους αυτό, είτε σε ένα επισκεπτήριό τους, την διεύθυνσί τους, είτε σε ένα ξεχωριστό χαρτί καθαρά γραμμένη. Θα προτιμούσαμε όμως το πρώτο, γιατί πολλοί γράφουν πολύ άσχημα κι' έτσι ούτε έμεις μπορούμε να διαβάσομε το όνομά τους, κι' αυτοί ζημιώνονται σημαντικά.

Σ' αυτήν έδω την στήλη, απαραίτητο θάναν να εξάρουμε τον ένθουσιασμό που υπεδέχθη την έκδοσιν του α' φύλλου ό ήμερήσιος τύπος της πρωτεύουσας και των επαρχιών. Όπως και οι διάφοροι Νέοι που άνα την κλωστήν να περάσουν απ' τα γραφεία μας να μας συγχαρούν ή και να μας στείλουνε γράμματα. Τους εύχαριστούμε όλους αυτούς και τους υποσχόμαστε ή «Νέα Τέχνη» να γίνη το σοβαρότερο και σπουδαιότερο Έλληνικό περιοδικό των Νέων, με τον καιρο, άρκεί όμως κι' αυτοί να μας βοηθήσουν έμπράκτως σύμφωνα με τα γραφόμενα, ή με τα λεγόμενα τους. Ίδιαιτερα θάχαμε να εύχαριστήσομε το μοναδικό μας φίλο κ. Μηνά Νικολαΐδη που εργάστηκε τόσο πολύ για το φύλλο μας, σαν νάταν κι' αυτός στην Συντροφιά των «Νεοτεχνών» διευθυντών και έκδοτών του.

Είς το άλλο μας φύλλο εκτός της έκλεκτοτάτης συνεργασίας που έχουμε να δημοσιεύσομε των μεγάλων μας δασκάλων: Άγγέλου Σικελιανού, Γιάννη Ψυχάρη, Γε. Ξενοπούλου Μ. Φιλήντα Δ. Άστεριώτη (Φιλία Δεμπεγκ), Γαλατ. Καζαντζάκη, Ηλ. Βουτιεριδή, Κλ. Παράσχου, Αίμ. Δάφνη, Κ. Βελούρα, Κ. Καρωτάκη, Π. Ταγκοπούλου, Ι. Παναγιωτοπούλου, Μ. Παπανικολάου, Β. Ηλιάδη κ. τ. λ. θα δημοσιεύσομε και τα πρώτα έργα που ενεκρίθησαν των Άγνωστων Νέων που είχαν την καλωσύνη να μας στείλουν απ' τον Δεκέμβριον.

Και επειδή ό λόγος περι συνεργασίας, γνωστούν ποιούμε στους φίλους μας τα εξής: Όποιος μας στέλλει συνεργασία πρέπει να την στέλλη καθαρογραμμένη. Για τις μεταφράσεις πρέπει να μας στέλλει άπαραιτήτως καθαρογραμμένο το πρωτότυπο. Αν μας στέλλει τα έργα του με ψευδώνυμο, δίπλα να γράφη το πραγματικό του όνομα και τη διεύθυνσί του. Θα διαβάζονται πολύ προσεχτικά, κείνα τα έργα, που είναι γραμμένα στη γραφομηχανή. Οι όροι αυτοί πρέπει να είναι άπαράβατοι, γιατί αλλιώς τα χειρόγραφα, ούτε καν θα διαβάζονται.

Ο Φιλολογικός Σύλλογος «Ακρόπολις» ό καλός αυτός Σύλλογος για τον όποιον σας μιλήσαμε σε περασμένο μας σημείωμα, με την άπονομή του Άριστίου έστειλε και εις τους δεκαπέντε μας Άριστέας θερμότατον συγχαρητήριον έγγραφον. Μεταξύ των άπαντήσεων που έλαβε από μέρος των, άξίζει να διαβαστεί ή άπάντησι του μεγάλου μας Ψυχάρη, την όποιαν εύγειώς μας προσέφεραν ή Διοίκηση του ως άνω Συλλόγου:

Sénat

Κερική, 16 του Δεκέβρη 1923.
 Καλοί μου φίλοι του Φιλολογικού Συλλόγου Άκρόπολη, Με το γράμμα σας, με την έχταχτη συνεδρία σας, με τα όρεια σας συχαρία, με άνεδάσατε ίσια με την Άκρόπολη. Δεν τ' είπα σωστά; Και βέβαια! Μιά και θέλομε Άκρόπολη δική μας, λογικό τή γλώσσα μας να μιλούμε, όπως οι μεγάλοι εκείνοι μιλούσανε του καιρού τους τή γλώσσα.

Με πολλή άγάπη
 ΨΥΧΑΡΗΣ

Με μεγάλη μας ευχαρίστησι μαθαίνουμε πως ο διαλεχτός ποιητής και συνεργάτης μας κ. "Αγγελος Σικελιανός ετοιμάζει νέα δημιουργική εργασία πούνοι εντελώς αντίθετη με την παλιά. Τελειωτάως ακούγαμε πως ο κ. Σικελιανός παράτησε πιά το γράψιμο αλλά πάντα έμεις είχαμε την ιδέα πως ξαφνικά θα μās παρουσιάζε κατι νέο, καλό, όπως φανταζόμαστα να είναι ή νέα του εργασία πού την περιμένουμε ανυπόμονα. Πιό εβδομάδων πού πέρασε απ' την Αθήνα φεύγοντας για τή Ρωσία του ζητήσαμε σχετικές πληροφορίες και συνεργασία. Μās ίδιονήθηκε όμως, γιατί όπως είπε δεν μπορεί να δοθί άποσπασματικά, κι έτσι δημοσιεύουμε στ' άλλο μας φύλλο ένα παλιό του με ανέκδοτο συνέττο με τον τίτλο «Γ λ α υ κ α» πού είναι ένα αληθινά σπάνιο άριστούργημα.

Μέσα σε κείνους πού θα μιλήσουν στις άναγγελθείσες διαλέξεις της Συντροφιάς μας, ως προστεθούν κ' οι Λογοτέχνες και ποιητές, πού εύγενικά δέχτηκαν, κ. κ. Φάνης Μιχαλόπουλος, Μ. Παπανικολάου, Αναστ. Δρίβας, και Ιωάν. Παναγιωτόπουλος.

Η «Νέα Τέχνη» ίσως ν' άναγγείλη στο επόμενο φύλλο της τις εκδόσεις πού σκέπτεται να κάμη. Θα είναι εκλεκτές, και καθόλου συνήθεις. Μέσα δε σ' αυτές θα δι ακρίνη κανείς; Κριτικές μελέτες, πρόζες, και θέατρο.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Στη Θεσσαλονίκη στις 19 παρελθόντος ο κ. Ριάδης έδωκε τή δεύτερη του διάλεξι με μουσική υπόκρουσι στην αίθουσα του Ωδείου, δώσας σε γενικές γραμμές μια επιτυχημένη ποιητική σκιαγραφία του μεγάλου καλλιτέχνηος Μόζαου. Μίλησε σχετικά και για τó έργο του, από χειρογράφου πάντοτε γραμμένου στη δημοτική, επισύρας τα συγχαρητήρια του εκλεκτού του άκουατηρίου. Στο τέλος παίχτηκαν και κομμάτια του Μόζαου από τήν καθηγητρια κ. Καπάσο, και από τους κ. κ. Δέλλα, Όρσι, Θωμαΐδη, Κοριτσάνη κ. ά.

Στην ίδια πόλιν προ ήμερών συναστήθη ένας πρωτότυπος σύνδεσμος: μια ένωση πού άπαρτίζεται όλο από ανταποκριτάς του περιοδικού Τύπου. Σκοπός αυτής της Ένωσης είναι ή αλληλοβοήθεια και υποστήριξη όλων των ανταποκριτών, ή πύκνωση του δικτύου των και ή ύποστήριξη των περιοδικών. Δι' έγγραφου της ζηρεί από τις διευθύνσεις των να της κοινοποιηθούν οι κενές θέσεις σε κάθε πόλι για να τις συμπληρώση. Σ' αυτήν τήν Ένωση μετέχουν οι φιλοπόδοι νέοι κ. κ. Χρ. Κ. Ολύμπιος, Θ. Δανιηλίδης, Θ. Κόκκινος κ. ά.

Ένας απ' τους πιο καλούς και πιο δυνατούς Φιλολογικούς Συλλόγους Αθηών, από εκείνους πού εργάζονται μόνο και μόνο για να παρουσιάσουν κατι το καλό και υγιές είναι και ο Φιλολογικός Σύλλογος «Ακρόπολις». Άποτελείται από στοιχεία ύπερ-προοδευτικά και εκλεκτά,

από νέους πού έχουν έντελώς νεωτεριστικές άρχας και νέες ιδέες. Ύστερα από τήν νέα όργάνωσιν του, θα εργασθί με περισσότερον ζήλον για τα γραμματα δίδοντας διαλέξεις φιλολογικας και κάνοντας φιλολογικά άπογεύματα. Τόν συστήνουμε θερμά στους φίλους μας για να εγγραφούν μέλη.

Παράλληλα σ' αυτόν έχουμε να συστήσουμε και κάποιον άλλην όργάνωσιν πού εργάζεται δραστήρια στον Πειραιά, και τήν όποιαν ήπαρτίζουν μορφωμένοι Νέοι Πειραιώτες. Δίδει εβδομαδιαίως φιλολογικά βράδρια στα όποια διαβάζονται έργα των μελών της κ. τ. λ. Όνομάζεται Όργάνωσις Νέων «Σπίθα», έχει δε διευθύνσι: Σωκράτους 38.

Ο «Σύνδεσμος των Έλληνίδων ύπερ των δικαιώματων της γυναίκης» άρχίζει από της 6ης Φεβρουαρίου μίαν σειράν διαλέξεων, με διαφόρους όμιλητριας. Στη σειρά αυτή διακρίνουμε και τó όνομα του εκλεκτού μας συνεργάτου Άλκη Θρούλου.

Θά όμιλήση για πέντε μεγάλους ποιητάς και λογοτέχνας: Τόν Γρουπάρη, τόν Χατζόπουλο, τόν Μιλακάση, τόν Καβάφη, τόν Σικελιανόν. Ο Άλκης Θρούλος, ή άλλοιώς ή κ. Ελένη Κορύλλου (γιατι Άλκης Θρούλος είναι φιλολογικό ψευδώνυμο) είναι άναμφισβήτητο πως είναι απ' τις λίγες κριτικές μας πέννας. Περιμένουμε λοιπόν, νακούσμε τήν κρίσι της γιατούς, πού όπωςσδήποτε κατέχουν ποιός λίγο, ποιός πολυ μια καλή, θέσι στη φτωχή μας λογοτεχνία.

Συνιστούμε θερμά στους φίλους των Γραμμάτων να τις παρακολουθήσουν, γιατί αρκετά θα ώφεληθούν. Οι διαλέξεις αυτές θα δοθούν στο Έλληνικόν Ωδειόν (Φειδίου 3) με μουσικήν υπόκρουσιν όργάνων.

Ο Φιλόμοσος και τεχνολάτρης κόσμος της Μυτιλήνης, άπόλαυσε τήν μεγαλοουργό τέχνη, του μεγάλου καλλιτέχνηος, του δραματικού Έδμόνδου Φόρστ. Και τώρα πού έφυγε, ή Μυτιληνείκη Κοινωνία δε στερηται ή από θέατρο. Άπολαμβάνει τή τέχνη μιας Μικρης καλλιτέχνηος πού όμπρός της ξεπλώνεται ανόσπαρτο, ένα μέλλον ύπερλαμπρο. Είναι ή δις Σοφία Βερώνη, ή ανεψιά της μεγάλης ήθοποιού Βερώνης, πού κατόρθωσε μόνη στην Ελλάδα να ύποδυθί τέλεια τó ρόλο της Φαύστας και να δόξαση τó συντοπίτη μας Βερναρδάκη. Έχοντας βοηθούς τους καλλιτέχνες Δ. Βερώνη, Άλ. Μπούμπη, Γ. Βασιλά κ. ά. ή μικρή Βερώνη μαγεύει τους άναριθμητους θεατάς άπο τή σκηνή του θεάτρου Σαπφώ του κ. Φωκαία.

Στις 27 του περασμένου μήνα, δόθηκε στα γραφεί της Παιδικής Όργάνωσης «Σπίθα» ή γ' ταχτική φιλολογική συγκέντρωσις. Διαβάστηκαν έργα των μελών της, και άπηγγέληθη απ' τó έρασιτέχνη κ. Ν. Κέπετζη (του θι άδού της Ηνωπιστήμακης Λέσχης) τó «Ελλάδα!... Ελλάδα!» του ποιητού κ. Στ. Σπεράντζα.

Στις 8 του ίδιου μηνός διαβάστηκε στην αίθουσα του Εκπαιδευτικού Όμίλου απ' τόν καθηγητή κ. Γιάννη Σιδέρη κατά μετάφρασιν του ή κωμωδία του Π λ α υ κ α ο «Μέναιχμος» πού στηρίζεται στην καταπληκτική όμοιότητα δύο άδελφών, και στα κωμικά έπεισόδια πού γίνονται απ' αυτήν. Η μετάφρασις ήτανε πολυ άριστουργηματική. Στην αρχή δε ό μεταφραστής — όμιλητής έκανε μια πολυ καλή προσηραγωγή για τόν Π λ α υ κ α και για τó έργο του, πού δυστυχώς έμεις οι πολύμαθοι Ρωμιοί, άγνωσόμε.

Στις 24 του περασμένου Γεννάριου συνεχίστηκε τó Έκτο φιλολογικό βράδυ του Σύνδεσμου Νέων Πειραιώς ό

«Τίτάνο Διαβάστηκαν έργα των μελών του Συλλόγου και άλλων νεαών λογίων και έγιναν σ' αυτά κριτικές αναλύσεις.

Ο γνωστός ποιητής κ. Πάνος Ταχόπουλος, εκδίδει ύστερα από λίγο καιρο μια νέα ποιητική και εκλεκτή Συλλογή, με τον τίτλο «Λεύκοδία—Έρωτες—Ταξείδια». Είναι περιττόν να παρουσιάσουμε εδώ τόν συγγραφέα, πού είναι γνωστός από τα διάφορα λογοτεχνικά περιοδικά, τó Ν ο υ μ α τή Μ ο υ σ α κ. τ. λ. Ιδίως δε από τα διδλία του «Λυρικές πρόζες» και «Γούριματα στο ξεφύτο». Στο άλλο φύλλο μας θα δημοσιεύσουμε μερικά απ' αυτά πού θ' άπαρτίσουν τήν συλλογήν αυτήν, τα όποια μας ύπεσχέθη να μās παραχωρήση ευγενώς για τή «Νέα Τέχνη» ό φίλος ποιητής. Τó διδλίο του από πού τó συστήνουμε θερμότατα στους φίλους των γραμμάτων και στους άναγνωστάς μας άνέλθε να εκδώση ή εκδοτικός Οίκος Μιχ. Ζηκάκη.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΑΣ

Σ' αυτόν τήν στήλη θ' άπαντούμε κλασσικά στ' γραμμένα των φίλων μας. Για περισσότερες πληροφορίες ύπαραιτήση ή άρχη, για τα ταχυδρομικά έξοδα.

Δώρητ Κουβάρατ.— Σας εύχαριστούμε. Περιμένουμε τίποτε ανέκδοτο. Μπορούμε να σας γνωρίσωμε; Ά ν. Φράγκων.— Περιμένουμε να εκπληρώσετε τας ύποσχέσεις σας. Γράψετε μας αν θέλετε. Ά ν δ ρ. Βελλόπουλον.— Τó φύλλον προσωρινώς θα εκδίδεται μεταξύ 5—10 εκάστου μηνός. Σας στέλλομε φύλλα. Χρήματα δεν έλάβαμε. Περιμένουμε. Ο κ. Μ. Β. σας διαβιβάζει τις θερμότερες εύχαριστίες για τó ωραίο σας γράμμα. Κατόπιν της έπιστολής σας, διορίζομαι και τόν φίλον σας, αντιπρόσωπόν μας. Α. Μ α μ ά κ η ν.— Ο κ. Μ. Β. σας εύχαριστεί πολυ για τó εύγενικό γράμμα σας. Περάστετε καμιά Δευτέρα 5 1)2—6 απ' τα γραφεία μας. Θ. Δ η μ η τ ρ ι ά δ η ν.— Είς τους κ. κ. έστάλησαν φύλλα και σημειώσεις σχετικές. Περιμένουμε άποτελέσματα. Σας εύχαριστούμε άπείρωσ. Εύστ. Λ ο ύ π κ ν.— Σας στέλλομε 10 φύλλα του β' τεύχους. Τó α' δυστυχώς έξηγλήθη. Εξετυπώσαμε όλίγα και γι' αυτό δε σας στείλαμε. Εύ ά γ. Τ σ ι ρ υ κ ά κ η ν.— Είς τήν στήλην του αντιπροσώπου κατά λάθος παρελήθητε. Φροντίσετε για τή διάδοσι του φύλλου. Περιμένουμε γράμμα σας. Γ. Μ π ο υ λ α λ ά ν.— Έπιταγήν δεν έλάβαμε. Στέλλομε 15 φύλλα β' αριθμού. Γράψατε μας. Ν τ. Μ σ ν ι ώ τ η ν.— Γράμμα σας έλήθη. Σχετικώς με τα σταλέντα σας γράφομε ταχυδρομικώς. Φύλλα θα στέλλομε όπως γράφατε. Σας ύπερευχαριστούμε. Δ. Χ α λ ι μ α ν τ ά ν.— Γράμμα σας έλήθη. Σας γράφομε ταχυδρομικώς. Η λ. Γ ρ η γ ο ρ ί σ κ η.— Γράμμα σας δεν έλάβαμε. Φύλλα πρώτου και δευτέρου αριθμού έστάλησαν. Διατι τόση σιωπή; Θ. Δ α ν ι η λ ί δ η ν.— Περιμένουμε ύποσχεθείσαν ύποστήριξιν από μέρος του Συλλόγου σας. Α θ. Χ ο υ λ ι ά ρ α ν.— Φύλλα έστάλησαν, χωρίς να λάβωμε άπάντησιν αν έλήθησαν. Β. Κ ω ν σ τ α ν τ ι ν ί δ η.— Περιμένωμεν ύ-

ποστήριξιν σας. Β. Κ α μ ι τ σ η ν.— Φύλλα σας έστάλησαν. Περιμένουμε αντίτιμον συνδρομών. Γράψατε μας. Π. Π ο υ λ α ρ ι ν ό ν.— Γράφομε ταχυδρομικώς. Μ. Π α ρ α σ κ ο ύ λ η ν.— Ευχαριστούμε για τις πληροφορίες. Και τα δύο σας γράμματα έλήθησαν. Φροντίστε για τήν εύρειαν έγγραφην συνδρομητών. Γράφομε έκτενώσ. Β. Π α π α σ τ υ λ ι α ν ο ύ.— Δύο σας γράμματα έλήθησαν. Ευχαριστούμε δι' ενεργείας. Έπιταγήν δεν έλάβαμε. Γράφομε ταχυδρομικώς.

Έλήθη ή συνεργασία των κ. κ. τους όποιους και παρακαλούμε να μās γνωρίσωτε τήν διεύθυνσι των: Γιάννη Χονδρογιάννη (ή έκφραση του γράμματος σας μās συγκινεί. Περάστετε καμιά Δευτέρα 5 1)2—6 απ' τα γραφεία μας). Γ. Αμπέλιου (τó ίδιο έχομε να πούμε και για σας). Χρ. Κ. Ολύμπιον (σας γράφομε ταχυδρομικώς). Φ. Σκοτεινού (έάν έγγραφθόν θα δημοσιευθόν με τήν σειράν των). Τίττας Μιχοπούλου (σας γράφομε ταχυδρομικώς). Θ. Γιαννακούλη (σας στέλλομε φύλλο, και σας γράφομε, περιμένοντες τήν ύποστήριξιν σας). Ι. Κολλυτού (και συνδρομή σας έλήθη και φύλλον σας έστάλη. Σας γράφομε λεπτομερώσ). Κρίστ. Έμμανουήλ (φύλλον σας στέλλετε σύμφωνα με τήν έπιθυμίαν σας. Φροντίστε δια συνδρομητάς. Ευχαριστούμε δι' εύχας). Ι. Άρδάμη (στέλλομε φύλλο. Σας γράφομε ταχυδρομικώς). Γ. Άνθούτη (μερι για τις εύχες σας). Αγγ. Τεζέκη (Περάστετε καμιά Δευτέρα να σας γνωρίσωμε. Τó γράμμα σας αρκετά καλό. Μερσι). Ν. Πολιτάπουλεν (Περάστετε και σεις αν θέλετε να σας γνωρίσωμε. Σχετικώς, συναννηθήκαμε με τόν κ. Ντ. Μαν.) Σώτον Γαρδένη (τή διεύθυνσι σας θα θέλαμε). Στ. Μαρτυρίου, Ν. Σαντορινιαία, Π. Φυλλίδη, Στ. Μαυρονέρης, Εύστ. Λούπα, Άν. Παπαμηνώλη, Θ. Λευρούτσου, Δρ. Κογγώλη, κ. ά.

Έλάβαμε τα εμβάσματα και ενεγράφησαν συνδρομηταί οι κάτωθι:

- Ιωάν. Ψυχάρης, Άλκης Θρούλος, Άν. Φράγκας, Κ. Κυρίτης, Τίττα Μιχοπούλου, Έμμ. Βιντιάδης, Γεωργ. Ευνογαλάς, Ν Παρασκευάς, Ι. Χριστοδουφάκης, Έμμ. Λάμπρου, Μηνάς Μηναιδης, Β. Πιπίνος, Άν. Συγγής, Εύγ. Παγώνη, Εύάγ. Τομαράς, Άλ. Ζώτος, Ι. Οικονομίδης, Κυρ. Κοντού, Μαρία Κοντού, Είρ. Κοντού, Είρ. Βάβαλη, Άγγ. Σπανού, Αίκ. Αθανού, Ελένη Άγγελικούση, Νικ. Εύσταθιάδης, Ιωάν. Παγώνης, Διον. Ρούσσης, Νίκος Π. Χατζηγιάννης και Β. Παπακυλιανού.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Έδώ θ' άναγγέλωμε κάθε νέα έκδοσι βιβλίου πού θα μās στέλλεται σ' ένα αντίτυπο. Για να κριθί, πρέπει να μās στέλλονται δύο. Έπίσης θ' άναγγέλωμε κάθε σοβαρό περιοδικό πού θα μās στέλλεται μόνο σε διπλό φύλλο.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΝΕΟΙ ΒΩΜΟΙ, μηνιαίο φύλλο της Τέχνης και των ιδεών, με συνεργασία των επαναστατών του πνεύματος. Διεύθυνση: Όμήρου 56, Αθήνα.
ΟΡΘΟΣ, μηνιαίο λογοτεχνικό περιοδικό, σε σχήμα

βιβλίου. Διευθυντής Β. Νωδάρος. Δημοσθένους 15, Ἀθήνα.

ΜΑΚΕΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΑ περιοδικὸ πού ἐγγαίνει στή στή Θε σαλονίκη. Διεύθυνση. Ἐθν. Ἀμύνης 30.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ, μηνιαία Φιλολογική Ἐπιθεώρηση. Διευθυντής Δ. Ι. Καλογερόπουλος. Χ. Τρικούπης 22.

ΠΑΡΙΖΙΑΝΙΚΟ ΣΙΚ, μηνιαία ἐπιθεώρησης ἐργαζέων καὶ συρμῶν, με φιλολογικὸ παράτημα. Διεύθυνση: Κολοκυνθοῦς 7, Ἀθήνα.

ΤΗΛΕΓΡ. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ, μηνιαία ἐπιθεώρηση τοῦ Συλλόγου τῶν Ἑλλ. ὑπαλλήλων τῆς ἐταιρείας «Ἡ στερν».

ΚΑΜΗΑΝΑ, ὄργανο τῶν ἐφόδρων τῆς Μυτιλήνης πού γράφεται στή δημοτικὴ γλῶσσα. Διευθυντής Στρ. Μυριβίλης.

ΕΛΠΙΣ, καθημερινὴ πολιτικοφιλολογικὴ ἐφημερίδα τῆς Κερκύρας πού τὴ διευθύνει ὁ Π. Μαρτίνης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡ. ΔΕΛΤΙΟΝ. Μηνιαῖο δελτίο τοῦ βιβλιοπωλείου Α. Κασσιγόνη. Διεύθυνση. Λεωφόρος Ραυλίου 26 Β. Ρ. 1891, Ἀλεξάνδρεια.

ΔΙΜΗΡ. Μηνιαῖο κριτικὸ περιοδικὸ πού γράφεται στή Γαλλικὴ καὶ πού τὸ διευθύνει ὁ διακεκριμένος καθηγητῆς κ. Λουίς Ρουσσέλ. Διεύθυνση, Σίνα 31 Ἀθήνα.

ΝΟΥΜΑΣ. Μηνιαῖο λογοτεχνικὸ περιοδικὸ. Διευθυντής Π. Δ. Ταγκόπουλος, ὁδὸς Σοφοκλέους, Σταῶ Ραζῆ 5 - 7.

ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ. Δεκαπενθήμερος σατυρικὴ ἐφημερίδα τῆς Λεμεσοῦ Κύπρου. Διευθυντής Γ. Ν. Ζήνων.

ΒΙΒΛΙΑ

(Θὰ κριθοῦν στὸ ἐπόμενο, τὰ ἐξῆς βιβλία.)

ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ. Συλλογὴ ἰδιοτρόπων ποιημάτων τοῦ κ. τελῶς μοντέρνων τοῦ καλοῦ μας ποιητοῦ κ. Φ. Γιούλ-λη.

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΑΤΑΝΑ. Συλλογὴ ποιημάτων τοῦ κ. Π. Φαρμακοπούλου.

Η ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΜΟΥ—ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ποιητικοὶ τόμοι τοῦ κ. Ἡβῶ Δελφοῦ.

ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΚΥΠΕΛΛΑ - ΤΟ ΤΑΛΑΝΤΟ ΤΗΣ ΣΜΑΡΩΣ. Δύο νέα βιβλία τῆς ποιητοῦ κ. Αἰμ. Δάφνης.

ΘΑΜΠΑ ΠΕΤΡΑΔΙΑ. Ποιητικὴ συλλογὴ τοῦ νέου κ. Στέλιου Μαυρονέρη.

ΚΑΛΟΤΥΧΟΙ ΝΕΚΡΟΙ. Κοινωνικὸ ρωμάντσο τοῦ κ. Τεύχρου Ἀνθία.

ΑΓΡΟΤΙΚΑ. Συλλογὴ ποιημάτων τοῦ νέου ποιητοῦ κ. Γ. Τσουκαλά.

ΙΤΙΕΣ ΚΑΙ ΔΑΦΝΕΣ. Ποιήματα τοῦ κ. Γερ. Σπαταλά. Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἀθηνᾶ». Σελίδες 64. Τιμὴ δρ. 5.

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ. Σοβαρὰ κοινωνιολογικὴ καὶ φεμινιστικὴ μελέτη τῆς κ. Ρόζας Ἰμβριώτη. Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἀθηνᾶ» Σελίδες 112. Τιμὴ δραχ. 12,50.

ΧΕΛΩΝΕΣ. Μονόπρακτο δράμα τοῦ κ. Β. Ἡλιάδη. Τιμὴ δραχ. 3.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΠΙΘΕΣ. Τόμος ἑκατὸν σελίδων γεμάτες ἀπὸ ἐκλεκτὰ περιεχόμενα γνωστῶν καὶ ἀγνωστων ποιητῶν καὶ πεζογράφων. Τὸν ἐξέδωκε ὁ δραστηρίως Πειραιῶς Φιλολ. Σύλλογος «Σπίθα» τιμᾶται δὲ δραχμ. 7,50. Τὸν συστήνομε στους φίλους μας. Πωλεῖται καὶ εἰς τὰ γραφεῖα μας.

ΜΑΚΒΕΘ. — Γ. Σαίξπηρ. Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἐλευθερουδάκης» Τραγωδία κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἀειμνήστου Κ. Θεοτόκη.

Ἡ πιὸ καλλύτερη τραγωδία τοῦ μεγάλου Ἀγγλίου ποιητοῦ Γ. Σαίξπηρ, ἀποδομένη στὴν ζωντανὴ δημοτικὴ μας γλῶσσα ἀπὸ τὸν γίγαντα λογοτέχνη Κ. Θεοτόκη με μιὰν μεγάλη καὶ διαφωτιστικὴν εἰσαγωγὴν τοῦ W. Βολζε. Εἶναι τὸ ἔργο ἐκείνο πού κατέστησε τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως παγκοίως γνωστόν, καὶ πού τοῦ ἔδωκε τὴν Ἀθανασία.

Ἡ ΕΥΧΗ ΤΗΣ ΠΕΘΑΜΕΝΗΣ. — Αἰμ. Ζολᾶ. Ἐκδότης Γ. Ν. Σιδέρης. Μυθιστόρημα κατὰ μετάφρασιν ἐκ τῆς Γαλλικῆς.

Εἶνε ἀπὸ τὰ ξεχωριστὰ ἔργα τοῦ Ζολᾶ προικισμένο με ὅλα τὰ σπάνια χαρίσματα μινῆς ἐξόχου καὶ ἐκλεχτῆς ἰδιοφυΐας, γραμμένο στὰ χρόνια τῆς νεότητός του. Ἡ εὐχὴ τῆς πεθαμένης διχοῖνεται διὰ τὴν δρασερότητα του, τὴν φροσιολογίαν του ἢ ὅποια καὶ ἦταν ἡ ἐπιτυχὴς διάδοχος τοῦ τότε κυριαρχοῦντος Ρωμανισμοῦ, ἡ αἰτία ἀνατολῆς ἐνὸς νέου ἀνατέλλοντος περιβάλλοντος πού ἦταν πεπομένο νὰ κρατήσῃ πολὺ καιρό.

Ἡ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ.—Β. Οὐγκώ. Ἐκδότης Γ. Ν. Σιδέρης. Μυθιστόρημα. Τόμος Α'. Μετάφρασις ἀγτίως εἰκονογραφημένη.

Ἀπ' τὰ καλλύτερα ἔργα τοῦ Οὐγκώ, με ὑπόθεσιν ἀρετικὰ καλὴν, εἰς κομψὴν ἔκδοσιν κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Γ. Καρασούτσα. Μυθιστόρημα πού πλέκεται γύρω ἀπὸ μιὰν Ἑλληνικὴν λέξι πού εὐρέθῃ παραδόξως χωραγμένη εἰς μιὰν σκοτεινὴν γωνίαν τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων, ἐξ ἧς ἔλαβε καὶ τὸν τίτλον.

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 1924. — Γ. Α. Βρετοῦ. Ἐκδοσις βιβλιοπωλείου «Ἐστίας» Γ. Κολλάρου.

Τὸ μόνον σχεδὸν ἐφειτεινὸν ἡμερολόγιον καλλιτεχνικὸν εἰς ἐκτύπωσιν, πλούσιον εἰς ἐμφάνισιν καὶ με ἐκλεκτὴν ὕλην τῶν καλλυτέρων συγγραφέων τῆς ἐποχῆς μας. 250 πικνωτικαὶ σελίδες με χρονομυστικὸν — καλλιτεχνικὸν ἐξώφυλλον. Περιέχει ἄρθρα, μελέτες, διηγήματα, καὶ ἄλλου εἶδους ἐπιστημονικὴν ὕλην.

ΡΟΖΑ — Α. Δ. Παπαδήμα. Ἐκδοσις βιβλιοπωλείου «Ἐστίας» Γ. Α. Κολλάρου. Μιὰ σειρὰ ἐκλεκτῶν διηγημάτων τοῦ διαλεχτοῦ μας διηγηματογράφου κ. Ἀδ. Παπαδήμα, πού πραγματικὰ ἀξίζουσι νὰ διαβαστοῦν. Σημειοῦμεν τὰ διηγήματα: Ἀκτύμων τα νερά, Ρόζα, Γυρισμὸς τοῦ Ἀδελφοῦ, Ἀργυρῶ, καὶ, Τὴν ἄνοιξι.

ΑΝΑΠΟΔΙΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ. — Ἀντ. Τσέχωφ. Ἐκδοσις Χ. Γανιάου καὶ Σιας. Ἐκλογή ἀπὸ τὰ καλλύτερα ἀριστοτεχνήματα διηγήματα τοῦ λεπιοτέρου Ρώσου συγγραφέως. Ἡ Μετάφρασις ὀφείλεται εἰς τὸν Ρωσομαθῆ λόγιον μας κ. Στ. Κανονίδην, δεμένο, εἰκονογραφημένο Δρ. 10.

Ἡ ΚΥΡΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ. — Ἐδ. Ἰφεν. Ἐκδοτικὸς οἶκος Χ. Γανιάου καὶ Σιας. Ἀπὸ τὰ ὀραιότερα καὶ εὐληπότερα ἔργα τοῦ μεγάλου δραματογράφου, μεταφρασμένο πιστότατα ἀπὸ τὸν κ. Ἀτρεΐδη.

Δεμένο, εἰκονογραφημένο, Δρ. 10.

ΟΙ ΠΑΝΟΥΡΓΙΕΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ. — Φιλοσόφου Σιντίπα. Ἐκδοσις Χ. Γανιάου καὶ Σιας Πλούσια εἰς λογιμὸν καὶ λαϊκὴν φιλοσοφικότητα

διηγήματα, ἀποδοθέντα ἐκ τοῦ εἰς τὴν γλῶσσάν μας, ὑπὸ τοῦ ὀνομαστοῦ π. Αραβολόγρου κ. Κ. Τρικογλίδη.

Δεμένο, εἰκονογραφημένο, Δρ. 10.

Ο ΨΑΡΑΣ ΤΗΣ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ. — Ἐκδοσις Χρ. Γανιάου καὶ Σιας. Τὸ ἀριστοτεχνικὸν τοῦ τέλει ταίως ἐποθανόντος Γάλλου ἀκαδημαίζου Π. Αοτί, εἰς ζωντανὴν καὶ ἐποδειγματικὴν μετάφρασιν.

Δεμένο, εἰκονογραφημένο, Δρ. 10.

ΤΑ ΠΕΙΝΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΑΦΡΟΝΕΜΕΝΟΙ. — Ἐκδοσις Χρ. Γανιάου καὶ Σιας. Δίτιμον μυθιστόρημα τοῦ γίγαντος τῆς Ρωσικῆς Φιλολογίας, Θ. Ντιστογέροφ εἰς μετάφρασιν ἀριστοτεχνικὴν.

Οἱ δύο τόμοι δεμένοι, εἰκονογραφημένοι Δρ. 30.

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΤΗΝΟΣ. Ἐκδότης Χρ. Γανιάου καὶ Σια. Ρεαλιστικώτατον καὶ τραγικώτατον μυθιστόρημα τοῦ μεγαλυτέρου ἀνατόμου τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς. Αἰμ. Ζολᾶ. Μετάφρασις πιστὴ καὶ ζωντανὴ τοῦ κ. Π. Πικροῦ.

Δεὸ τόμοι δεμένοι εἰκονογραφημένοι Δρ. 30.

ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΜΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ & ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΑΙΓΥΠΤΟΣ. Περιοδικὸ «Γράμματων Στέγ. Πάργας.

ΑΙΓΙΟ. Ν. Μανιώτης.

ΑΛΕΞΑΝΤΡΕΙΑ. Μήτσος Παρισσοῦλης.

ΑΡΤΑ. Ἀθαν. Χουλιάρης.

ΒΟΛΟΣ. Πέτρος Κατσαμῆς.

ΒΛΑΥΜΟΤΕΙΧΟΝ. Π. Πρόκος ὑπολοχαγός.

Δ. Δημητριάδης.

ΔΡΑΜΑ. Μίχος Παπαδόπουλος. — Κώστας Δρακόπουλος.

ΘΕΡΜΗ (Μυτιλήνης) Δῶρος Ἀυτίης.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Χρῖστος Ὀλύμπιος — Χρ. Σουδοβαζιλίδης.

ΙΚΑΡΙΑ. Εὐάγγελος Μαυρίας.

ΚΑΡΔΑΜΥΛΑ (Χίος) Ἀνγκρόστης Γεωργαντῆς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ. Ἰωάννα Κολετιοῦ.

ΚΑΙΡΟ. Νίκος Ζουριδης.

ΚΑΣΟΣ. Βασ. Γ. Καϊτίσης.

ΚΑΣΤΕΛΛΙ (Κορίνθ). Θεόδ. Ψαρουδάκης.

ΚΑΡΑΪΤΣΑ. Εὐστάθιος Λούπας.

ΚΡΥΟΝΕΡΙ. Π. Πελαωνίος.

ΛΕΜΕΣΟΣ (Κέρκυρα). Κ. Ριάλας (βιβλιοπώλης)

ΛΕΡΟΣ. Σωκράτης Πετρίδης.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. Β. Παπασιλιανού — Ἠλίας Γρηγορίου.

ΠΑΤΡΑΙ. Ἀνδρέας Βελλόπουλος. — Νικόλαος Κατοιμάνης.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ Πάνος Αρτιοῦχος — Γεώργ. Ἀλεξίου.

ΠΟΡΟΣ. Ἰωάννης Στέφ. Σπινῶς.

ΠΟΛΥΧΝΙΤΗΣ (Λεσόων). Α. Αρτωνιάδης (συντάκτης).

ΡΕΘΥΜΝΟΝ (Κορίνθ). Εὐάγγελια Φανουργιᾶκη.

ΣΥΡΟΣ Μιχαὴλ Φωστέρης.

ΧΑΛΚΙΣ. Εὐάγγελος Τσιουκάκης.

ΧΑΝΙΑ. Ροῦσσος Κτιστάκης.

ΧΙΟΣ. Σταμάτης Μαιωλῆς (βιβλιοπώλης).

ΖΕΡΣΕΥ ΣΙΤΥ (Ἀμερικῆς) Γεώργιος Κροικακῆς.

ΓΑΛΑΤΣΙ (Ρουμανίας). Ἰωάν. Ἀρδάμης.

ΚΕΕΣΠΟΡΤ ΠΑ (Ἀμερικῆς). Ν. Θεοδώροπουλος.

ΣΠΗΝΚΙΑ, ΟΧΙΟ (Ἀμερικῆς) Θεόδωρος Γεωργακούλης.

Ἐκτὸς τούτων, ὑπάρχουσι καὶ περιοδεύοντες ἀντιπρόσωποι μας, ὅπως ὁ κ. Μιχὴς Βαϊνῶς στὴ Χίο, Ἄλκις Μιράνας στὴ Θεσσαλία καὶ Μακεδονία, Νίκος Μόσχος στὴν Ἀττικὴ κ. τ. λ.

NEON ERGOSTASION KARAMELOPOI ΓΑΣ Ο "ΑΣΤΗΡ," Π. ΚΑΙ Β. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ. Καρκαμέλλαι ἐφάμιλλοι τῶν εὐρωπαϊκῶν. ἦτοι γεμιστῆς. Ξινῆς. διαφόρων ἀρωμάτων κτλ. Πώλησις λιανικὴ καὶ χροδρικὴ. ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛᾶ 2.— ΠΕΙΡΑΙΑ.

ΤΟ ΕΥΓΕΝΕΣΤΕΡΟ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ. εἶναι νὰ ἀποκτήσετε τὸν Ἐκδοτικὸν Οἶκον ΧΡ. ΓΑΝΙΑΡΗ & ΣΙΑΣ ΣΟΦΟΚΛΗ 3—ΑΘΗΝΑ. Με μηνιαίας δόσεις. Τύποις : «ΣΦΕΝΔΟΝΗΣ», Μέτωνος 3.